

**ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА
СЛУЖБА • Сремска Митровица •
Светог Димитрија 22**

Limagrain d.o.o.

21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
www.limagrain.rs

**Seme
rađa
profit**

**hrana
produkt**

hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com
Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA Godina IV • Broj 66 • 26. jun 2015. • cena 40 dinara

**сремске
НОВИНЕ**

POLJOPRIVREDA

PŠENICA

Foto: M. Mileusnić

Pšenica se nalazi u fazi nalivanja zrna, u periodu kada su usevi već pokazali svoj potencijal prinosa. Ostaje samo da se vidi koliko će biti uspešna faza nalivanja zrna i zrenja.
Prošle jeseni obavljena je skoro na 50 potso površina u novembru van optimal-

nog roka, a mnogi usevi su i pored dobrog prezimljavanja ostali proređeni i niski u porastu. Promenljivi vremenski uslovi, vetrovi i poleganja tokom proleća nisu mogli u mnogome da poprave ovo stanje, tako da se ne očekuje godina sa visokim prinosima. **Strana 12 - 13**

U OVOM BROJU

**REČ STRUČNJAKA
Bez agrotehnike
nema dobrih prinosa**

Strana 2.

**ALEKSANDAR JUROŠEVIĆ
UZGAJIVAČ ŽIVOTINJA**

**Želja mi je da
imam svoj ranč**

Strana 11.

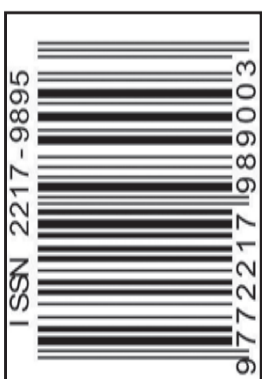
NEKOLIKO SLIKA IZ LETNJEG SREMA

Pod plavim nebom šareni izgnanici

Od Save do Dunava, uzidgao se prkosno kukuruz, pozlatilo se klasje, raspukle su oranice, razmleli se ljudi ogrnuti raznim bojama i brigama. Sve to nekuda ide gonjeno poslovima, koji, jedini rađaju brže od semena porinutog u utrobu zemlje.

Strana 10.

SMS MALI OGLASI
063/8526-021

ŠID • NEZAPAMĆENO NEVREME

**Najviše štete u
Vašici i Adaševcima**

Strana 20.

**produktna berza ad
novi sad**

"Produktna berza"AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail: nsberza@eunet.rs, www.proberza.co.rs

od 15. 06. do 19. 06. 2015.

Pad cene soje

Dešavanja na
svetskim berzama

ZORAN MARTINOVIĆ, SAMOSTALNI STRUČNI SARADNIK ZA STRNA ŽITA U POLJOPRIVREDNOJ STRUČNOJ SLUŽBI SREMSKA MITROVICA

Bez agrotehnike nema dobrih prinosa

Poljoprivrednici često ne primenjuju ono što im stručnjaci savetuju i rade kako su radili njihovi dedovi. Mnogo toga se promenilo od davnih vremena tako da nema rekorda od semena sa tavana i sejanja bez đubrenja

Žetva ječma u Sremu već je uveliko u toku i brzo će biti okončana s obzirom na žetvene površine. Ozimi ječam ove godine zauzima 4.420 hektara što je tri odsto manja površina nego prošle godine. Jari ječam je proletoš zasejan na samo 170 hektara, a to je 47 odsto manje nego prošle godine i čak za 83 odsto manje od proseka u poslednjih 15 godina, pokazuju statistički podaci.

Povodom žetve ječma **Zoran Martinović**, samostalni stručni saradnik za strna žita u Poljoprivrednoj stručnoj službi Sremska Mitrovica, ističe da se i kod ove kulture, kao i kod pšenice na prinosima pokazuje koliko smo bili dobri proizvođači i koliko smo poštovali propisane agrotehničke mere.

Kakvi su prvi prinosi ječma ostvareni u Sremu?

- Što se tiče ječma sada se već zna kako se kreću pokazatelji o prinosima. Kod lošijih gazdinstava prinos će biti loš kao i svake godine bez obzira da li je godina bila rodna ili nije rodna. Kod dobrih proizvođača imamo prinosa od oko osam tona po hektaru. To su, na primer, ostvarili u Zemljoradničkoj zadruzi „Rit“ iz Sida. Oni su imali semenski ječam dvoredi i ostvarili su prinos od osam tona i 59 kilograma po hektaru. Žetva ječma će uskoro biti završena, a očekujem da krajem ove ili početkom naredne nedelje počne i žetva pšenice u Sremu.

Koje parcele pod pšenicom će se prvo žnjati?

- Prvo će se poženetati lošije pšenice, a kasnije, kada se žetva zahukta, sve će doći na red. Imamo šarenilo prinosa samo kod pšenice, a pitanje koji će rod biti „plafon“. Loši proizvođači uvek naprave loš

Zoran Martinović, samostalni stručni saradnik za strna žita

prinos na svojim njivama, a oni dobri imaju dobre prinose koje, eventualno, priroda limitira. Verujem, da će kod dobrih proizvođača biti prinosa i preko osam tona. Mi smo na našim ogledima ostvarivali prinose i preko 10 tona po hektaru ranijih godina. Ne očekujem, istina, da će biti ove godine tako visok prinos, ali hoće iznad osam tona i to, ponavljam, kod dobrih proizvođača. Možda je rano za prognoze, ali ako se po jutru dan poznaje onda će biti tako.

Podsetite koliko agrotehnika utiče na ostvarenje prinosa u poljoprivrednoj proizvodnji uopšte?

- Agrotehnika je suština svega. To je dobra i pravovremena priprema zemljišta, kvalitetno đubrenje, kontrolisanje kvalitet zemljišta.

Agrotehnika je suština svega

Na osnovu toga se može izračunati neophodna količina NPK đubriva, posejati na vreme. Uz stručne savete mi uvek poljoprivrednim proizvođačima dajemo i rang seme pa mogu da se odluče koje će sejati. Sve su to proverene sopste, ipak neka na nekom terenu daje više, neka manje. Ako se napred navedeno poštuje i na vreme to je temelj uspeha. Kasnije sledi prihranjivanje i zaštita od bolesti i štetočina a od vremenskih prilika takođe zavisi hoće li na našim njivama biti rekord u nekoj godini pet tona ili 10 tona po hektaru.

U čemu proizvođači najviše greše kada hoće da uštede pri likom setve?

- Greše u svemu, ne poštuju ni kvalitet, ni količinu osnovnog đubriva, ne koriste sortno seme, ne poštuju rok setve. Kod prihranjivanja rade napamet, kod zaštite takođe iako kod nas imaju besplatnu logistiku. Jednostavno to što im mi nudimo, po mojoj oceni, ne koriste dovoljno. Saslušaju te, a rade kako je njegov deda radio. Mnogo toga se promenilo od tih vremena i mi ne možemo da sejemo kako su to radili naši dedovi.

Mogu li mali doradni centri da se po kvalitetu semenske robe mere sa poznatim centrima ove vrste?

- Na seme u, uslovno rečeno domaćoj radinosti, ne može da se nanese fungicidi kao što to mogu u pravoj doradi. Čak i mali, legalni

doradni centru to ne mogu i ja lično sumnjam u kvalitet kako se to radi. Međutim, vidimo na terenu svaki dan rezultate i efekte takve proizvodnje. Ogdalo je naredna godina koja pokazuje da li na usevima ima bolesti, korova, a sve je to zbog semena.

Šta trenutno radite na terenu?

- Upravo kontrolištemo semenske robe. Na redu je prvi pregled pšenice, soje, i stočnog graška. Na

kon pregleda mi dajemo preporuke da to bude sortno, bez bolesti i korova, a onda doradivač treba tome da odradi kvalitetno hemijska sredstva. To je podloga da proizvođač može da kupi dobro seme a na njemu je da odradi agrotehniku i uz povoljne uslove ostvare se dobri prinosi. Ako se to ne uradi džaba kasnije žalbe i molbe - poručio je Zoran Martinović, samostalni stručni saradnik za strna žita u poljoprivrednoj stručnoj službi Sremska Mitrovica.

S. Đaković

Ozimi ječam ove godine zauzima 4.420 hektara

Važno je poštovati preporuke stručnjaka

SREMSKA
POLJOPRIVREDA

OSNIVAČ I IZDAVAČ: NIPD "Sremske novine" d.o.o. Sremska Mitrovica
• Trg vojvođanskih brigada broj 14/II • DIREKTOR: Dragan Đorđević

• GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Živan Negovanović
• DIREKTOR MARKETINGA: Zlatko Zrilić • TEHNIČKI UREDNIK: Marko Zrilić • REDAKCIJA: Svetlana Đaković, Katica Kuzmanović, Marija Balabanović, Dušan Poznanović, Sanja Mihajlović, Stevo Lapčević, Mišan Mileusnić (fotoreporter), Gordana Majstorović • MARKETING: 063/8526-021
• ŠTAMPARIJA: DOO MAGYAR SZO KFT OJ Štamparije "Forum" Novi Sad • E-mail: poljoprivreda@sremskenovine.co.rs
TELEFON/FAX: 022/610-144 • RegistarSKI broj NV000659

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад
63(497.113)

Sremska poljoprivreda / glavni i odgovorni urednik Živan Negovanović.
- God. 1, br. 1 (okt. 2012) - - Sremska Mitrovica: Sremske novine, 2012-. - Ilustr. ; 46 cm

Dva puta mesečno.
ISSN 2217-9895
COBISS.SR-ID 273701127

Bespravno ušli u državne njive

Prema procenama od 820 hektara neprihvaćenog državnog poljoprivrednog zemljišta u sremskomitrovačkom ataru samo oko 270 hektara nije uzurpirano. - Do sada se prijavilo sedam onih koji su bespravno ušli u ovo zemljište

Inspekcija Ministarstva poljoprivrede Srbije koja proverava odnose i uslove zakupa državne zemlje posetila je nedavno Sremsku Mitrovicu zbog problema uzurpacije nepodeljenog državnog poljoprivrednog zemljišta. Zajedno sa nadležnima iz Gradske uprave za poljoprivredu inspektori su obišli parcele koje se bespravno koriste, a u razgovoru koji su vodili, kao rešenje nastalog problema, preporučena je mogućnost samo-

stalne prijave onih koji su zemlju uzurpirali i dogovor o vansudskom poravnanju. Jer, osim podsećanja da se korišćenje njiva mora platiti, sledi i upozorenje da se učinjeni prekršaj bolje reši dijalogom i poravnanjem bez suda.

Gradska uprava za poljoprivredu grada Sremska Mitrovica pozvala je zato sva lica - fizička i pravna koja bez pravnog osnova, odnosno ugovora o zakupu koriste - obrađuju poljoprivredno zemlji-

Vladimir Nastović

šte u državnoj svojini da se samovoljno prijave kako bi zajedno sa nadležnima iz Ministarstva za poljoprivredu zaključili ugovore o vansudskom poravnanju. Inače, radi se o neprihvaćenom državnom poljoprivrednom zemljištu od strane stočara koji su ga koristili po pravu prečeg zakupa.

- Procene su da od ukupno 820 hektara tog neprihvaćenog državnog poljoprivrednog zemljišta uzurpirano oko 550 hektara. Nije uzurpirano samo oko 270 hehta-

ra državne zemlje koja se nalazi u katarstarskim opštinama Bosut i Sremska Rača, saznali smo od načelnika Gradske uprave za poljoprivredu **Vladimira Nastovića**, koji podseća da će se uskoro znati detaljniji podaci o svemu.

Među onima koji bespravno koriste državno poljoprivredno zemljište ima odjeka pomenuti poziv za samostalno prijavljivanje radi dogovora o vansudskom poravnanju. Do sada se prijavilo sedam takvih osoba i oni ukupno obrađuju oko 200 hektara državnog zemljišta. Iz resorne gradske uprave podsećaju da se zakupnine moraju platiti, a o svemu će se znati detaljniji podaci nakon nove posete inspektora iz Ministarstva poljoprivrede koji ove nedelje ponovo dolaze u Sremsku Mitrovicu.

S.Đ. - S.N.

Milan Kovačević

Ko bespravno ore državnu zemlju?

Epilog sledi

Nadležni rade svoj posao oko državnog zemljišta. Problem je nastao jer nije bilo pušteno da se održi druga licitacija, pa je zato ni lokalna samouprava nije mogla da organizuje. Zemlju

koja je ostala pojedinci su primetili i pokušali da je obrađuju. Ovo će sigurno dobiti adekvatan epilog od nadležnih organa, smatra predsednik Skupštine grada Sremska Mitrovica **Milan Kovačević**.

BEOGRAD POTPISAN PROTOKOL O SARADNJI U KRIZNIM SITUACIJAMA

Bolja saradnja ministarstva i proizvođača mleka

Bezbednost hrane je prioritet u zaštiti zdravlja, a nepravilna ili netačna komunikacija može dovesti do uznemiravanja i pogrešnog informisanja javnosti, ali i izazvati milionske gubitke za privredu Srbije i višestruke negativne efekte

Ministarka poljoprivrede **Snežana Bogosavljević Bošković** i predsednik Udruženja proizvođača mleka Srbije **Ljubiša Jovanović** potpisali su Protokol o saradnji u komunikacijama u kriznim situacijama u oblasti bezbednosti hrane.

Ministarka je zahvalila Udruženju proizvođača mleka što je prepoznalo važnost dobre saradnje i komunikacije sa ministarstvom na svim poljima, a posebno na polju zajedničkog i koordinisanog delovanja.

- Svuda u svetu se povremeno javljaju krizne situacije, posebno kada se radi o bezbednosti hrane, a osetljivi sektori su mleko i meso pa je veoma važno da informacije koje idu prema našim građanima budu tačne, pravovremene i sa relevantnim podacima jer nedovoljna komunikacija dovodi do zbunjenosti, često i do panike. Ovakve informacije alarmantno deluju i na građane jer se radi o njihovoj bezbednosti i zdravlju, rekla je Bošković. Bezbednost hrane je prioritet u zaštiti zdravlja, a nepravilna ili netačna komunikacija može dovesti do uznemiravanja i pogrešnog informisanja javnosti, ali i izazvati milionske gubitke za privredu Srbije i višestruke negativne efekte, ocenili su potpisnici protokola koji je iniciran u okviru projekta "Politički dijalog između privatnog i javnog sektora u oblasti mesa i mleka" Evropske

Potpisivanje protokola

banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih nacija (UN FAO).

Predsednik Udruženja proizvođača mleka Srbije **Ljubiša Jovanović** pozvao je predstavnike proizvođača i prerađivača mleka da se pridruže ovoj akciji i potpisu protokol o saradnji sa resornim ministarstvom.

Ekonomista u FAO Investicionom centru **Dmitri Prikhodko** istakao je da se iz te organizacije nadaju da će na taj način uspeti da se ojača i unapredi situacija između javnog i privatnog sektora. Kako je kazao, potpisivanje protokola je samo prvi korak, a FAO će nastaviti da pru-

ža podršku akterima i pomogne u primeni pravilnika koji je predviđen ovim protokolom. Važno je privlačenje investicija za jačanje ovog sektora, dodao je Prikhodko.

Koordinator FAO-EBRD projekata u Srbiji **Miloš Milovanović** ukazao je da je Srbija rekorder u broju projekata i njihovoj implementaciji u svim zemljama u kojima EBRD funkcioniše. Naša podrška će nastaviti da dolazi u ovim sektorima, kako u oblasti stočarstva, tako i u sektoru finansijskog angažovanja", dodao je Milovanović.

Izvor: Tanjug

NOVI SAD • SASTANAK SEKRETARIJATA ZA POLJOPRIVREDU I PREDSTAVNIKA VODA VOJVODINE

Naknada za odvodnjavanje mora ostati prihod Vojvodine

Naknada za odvodnjavanje, kao najvažniji prihod iz kojeg se finansira funkcionisanje i održavanje vodoprivrednog sistema u Vojvodini, trebalo bi i dalje da ostane strogo namenski prihod - zaključeno je na nedavno održanom sastanku Sekretarijata za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, sa predstavnicima vodoprivrednih preduzeća na području pokrajine i JVP Vode Vojvodine.

Sastanak je održan na inicijativu potpredsednika Pokrajinske vlade i pokrajinskog sekretara za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo **Branislava Bogaroškog**, posle najava da će u novom Zakonu o naknadama, koji je u pripremi, sve naknade biti budžetski prihod i slivati se na jedno mesto, u republičku kasu. Poučeni iskustvima iz bliške prošlosti, naročito skorašnjim poplavama, predstavnici vojvođanske vodoprivrede smatraju da ta sredstva moraju ostati strogo namenska. U suprotnom bi vodoprivredni sistem u Vojvodini, vrlo brzo bio urušen.

U Udruženju vodoprivrednih preduzeća Vojvodine takođe smatraju da se u predstojećoj transformaciji vodoprivrednih preduzeća (većina su i dalje društvena) mora voditi računa o specifičnostima ove delatnosti u Vojvodini. Na sastanku je kao loš primer navedena privatizacija većine vodoprivrednih

Branislav Bogaroški

preduzeća na području Srbije, bez Vojvodine, što je za posledicu imalo otežano funkcionisanje u kriznim situacijama kakve su elementarne nepogode. Vojvođanska vodoprivreda se i pored rekordnog vodostaja Save i velike količine padavina tokom prošle godine uspešno izborila sa izazovima vanrednih okolnosti.

Sastanku su pored potpredsednika Pokrajinske vlade i pokrajinskog sekretara za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo **Branislava Bogaroškog**, prisustvovali i direktor JVP Vode Vojvodine, **Mirko Adžić** kao i većina direktora vodoprivrednih preduzeća sa područja APV. S. P.

Restitucija - dugo čekanje, ishod neizvestan

Posle više decenija čekanja, Predlog zakona o restituciji je stigao pred poslanike Skupštine Srbije 21. septembra 2011. godine. Da ovaj zakon, posle više od šest decenija čekanja, konačno bude donet i u Srbiji bio je uslov za kandidaturu za članstvo u EU

O d demokratskih promena 2000. godine urađeno je više nacrti zakona o restituciji, ali je on usvojen tek posle pritiska EU. To je bilo za vreme dok je Vladom Srbije predsedavao Mirko Cvetković, oktobra 2011. godine. Ministarstvo finansija pripremilo je i novi Predlog zakona o denacionalizaciji, koji je bio predmet javne rasprave, kako bi sve zainteresovane strane mogle da daju doprinos procesu njegovog stvaranja, a planirano je i konsultovanje evropske institucije. Do početka 2013. godine o tome se još samo priča! Naime, povraćaj oduzete imovine bivšim vlasnicima je važan korak na putu evropskih integracija, jer povećava pravnu sigurnost za strane investitore. Međutim, strane investicije u Srbiji su u stalnom opadanju. To najbolje ilustruju podaci iz 2011. godine kad su iznosile oko dve milijarde, dok su u 2012. godini bile manje od milijardu evra.

Posle više decenija čekanja, Predlog zakona o restituciji je stigao pred poslanike Skupštine Srbije 21. septembra 2011. godine. Da ovaj zakon, posle više od šest decenija čekanja, konačno bude donet i u Srbiji uslov je bila – kandidatura za članstvo u EU.

U prvom planu bilo je poštovanje prava svojine, što je civilizacijska norma. Cilj je da se na taj način ispravi istorijska nepravda, kao i da građani konačno budu obeštećeni za oduzetu imovinu posle Drugog svetskog rata. Prema najavama zvaničnika, rešenje treba da bude izbalansirano i optimalno za Srbiju, što podrazumeva da budu ispunjeni određeni kriterijumi. Pre svega, da država

može efikasno da sprovede za-

kon, koji neće dovesti do novih nepravdi i sudskih sporova pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu, kao i da bude u skladu s ekonomskim potencijalom i snagom zemlje, uvažavajući finansijske mogućnosti i razvojne planove države. Sam koncept, do danas, još nije definisan, a moguće su dve opcije: novčano obeštećenje ili kombinacija novčane i prirodne restitucije.

U Srbiji je, prema Zakonu o prijavljivanju i evidentiranju do 30. juna 2006. godine, 110.000 građana podnelo oko 76.000 zahteva za povraćaj oduzete imovine. Prema proceni Poreske uprave, njena ukupna tržišna vrednost se tada kretala između 100 i 221 milijardi evra, što je za Srbiju ogroman iznos, zbog

čega rešavanje ovog problema teče usporeno. Da će biti teško pronaći adekvatno rešenje i sprovesti ga u delo govori i podatak da u Fondu za restituciju, u koji se slivao deo prihoda od privatizacije, ima tek oko pedeset miliona evra, što su podaci početka 2012. godine.

Problem komplikuje i činjenica da se proces privatizacije nesmetano odvijao, čak i u situacijama gde su postojala saznanja da su poznati naslednici bivših vlasnika. Dodatnu zabunu uneo je i Zakon o planiranju i izgradnji, kojim je omogućeno da oni koji su do sada imali pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta po osnovu privatizacije objekata na njima postanu vlasnici i zemljišta, jer država prethod-

no nije zaštitila prava bivših vlasnika. Razmere ovog problema, ipak, nisu tako velike. Na primer, u Beogradu bi manje od 1,5 odsto gradskog građevinskog zemljišta trebalo da bude vraćeno.

Nevladina organizacija Mreža za restituciju (udruženje građana kojima je oduzeta imovina) i Liga za zaštitu privatne svojine i ljudskih prava zahtevale su povlačenje Zakona o planiranju i izgradnji i upozorile da će najavljeno donošenje zakona o javnoj svojini otvoriti nova ozbiljna pitanja. Naime, na taj način će lokalne samouprave postati vlasnici državne imovine, koju danas koriste i s kojom raspolažu. Te organizacije smatraju da pitanje javne svojine treba rešavati istovremeno sa restitucijom,

pod uslovom da se prethodno sačini popis državne imovine. Oni se zalažu za povraćaj imovine u naturi, vraćanjem originalnih objekata, izgradnjom novih, ili preuzimanjem od države prava rentiranja novog vlasnika. Tamo gde to nije moguće, država treba da obezbedi finansijsku nadoknadu.

Od ukupnog broja zahteva za povraćaj imovine, čak 97 odsto odnosi se na poljoprivredno, građevinsko i šumsko zemljište. Takođe, potražuju se i kuće (11.032), stambene zgrade (5.413), stanovi (3.032), poslovni objekti (2.104). Zatim, traži se povraćaj 1.223 salaša, 958 mlinova, 837 fabrika, 303 hotela, 107 štamparija, 88 bioskopa, 42 hidroelektrane, dvanaest vodenica i tri broda.

Srbija je 2006. godine donela Zakon o vraćanju imovine crkvama i verskim zajednicama. Na osnovu tog Zakona do 30. septembra 2008. godine bilo je podneto je 3.049 zahteva za povraćaj imovine. Od toga je Srpska pravoslavna crkva podnela 1.619 zahteva, Jevrejska zajednica 520, Rimokatolička crkva 467, a Slovačka evangelistička crkva 236 zahteva. Najveći broj zahteva (86 odsto), odnosi se na zemljište. Od toga je 49.060 hektara poljoprivredno zemljište, 32.498 hektara su šume i 1.263 hektara je građevinsko zemljište. Tome treba dodati i 1.297 zahteva za povraćaj stambenih objekata i 712 poslovnih objekata. Do sada je vraćeno tek desetak procenata.

Prema proceni analitičara, sam proces restitucije traje između deset i dvadeset godina. U većini zemalja u tranziciji zakon o restituciji je odavno donet, ali se u praksi različito primenjuje, pa se tako kombinuju oba modela, i prirodni i finansijski obeštećenje. Kada je reč

o državama koje su nastale posle raspada bivše Jugoslavije,

najdalje je otišla Slovenija, koja je najbrže završila taj proces. U Hrvatskoj, Makedoniji i Crnoj Gori usvojen je zakon, ali proces povraćaja imovine teče usporeno i praćen je sudskim sporovima. Tako iskustva ostalih zemalja pokazuju da nijedno zakonsko rešenje nije u potpunosti zadovoljilo bivše vlasnike, važno je da taj proces započne i u Srbiji, jer bez toga nema ni daljeg napredovanja ka Evropi, ni članstva u EU!

Restitucija u zastoju

Evropski parlament upozorava da će taj problem biti „zaoštren ako Vlada Srbije učini iste greške kakve su počinjene u susjednim zemljama u politici restitucije ili nadoknade“. To se navodi u studiji Evropskog parlamenta, izrađenoj na temelju peticije Međunarodne unije za povraćaj nepokretne imovine (UIPI), koja će u Briselu objaviti sažetak ove studije.

Međunarodna unija će za povraćaj nepokretne imovine to učiniti na posebnom skupu s predstavnicima udruženja za restituciju iz Srbije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Albanije, Rumunije i Bugarske. Prema ovoj studiji, Evropska unija kroz postupke pridruživanja zemalja Zapadnog Balkana raspolaže delotvornim sredstvima za uticaj na vlasti tog regiona da usvoje i sprovedu zakone o restituciji, budući da to spada u EU standarde o vladavini zakona, poštovanju ljudskih prava, prava na imovinu, i utiče na uslove za delovanje efikasne tržišne privrede.

Evropska komisija je u nedavnom godišnjem izveštaju o evropskim reformama u Srbiji jasno naglasila i rešavanje problema restitucije.

U dokumentu EP iz novembra 2010. godine, navodi se da je do septembra 2009. vlastima u Srbiji dostavljeno 76.000 zahteva za povraćaj oduzete nepokretne imovine, a činjenica da u Srbiji o tom problemu još nisu usvojeni vaļjani zakoni „pokazuje da je Srbija veoma specifičan slučaj“.

Napominje se da i zbog „nerješavanja stanja s opštinskim vlasništvom, mnogi investicioni projekti, uključujući one koje finansira Evropska unija, ne mogu biti sprovedeni“. A, kako se upozorava u ovom dokumentu, „zakonsko obezbeđivanje opštinskog vlasništva, pre opšteg rešenja za restituciju – povraćaj imovine, samo bi još više sve iskomplikovalo“. „Procene o finansijskim implikacijama restitucije, ili nadoknade, prilično su mutne i dovode do svađa između zainteresovanih lica i vlade.“

„Restitucija u naturi bi mogla da umanji neposredan finansijski trošak društvu, a time bi se izbegla i nadoknada u novcu. Međutim“, zaključuju tvorci studije EP, „što se s ovim pitanjem više odugovlači, biće teže da se za to primeni mehanizam, imajući u vidu da Srbija odlaze da donese jasnu odluku o tom pitanju.“

(Nastaviće se)

(Delovi iz knjige Branislava Gulana „Sudbina oduzete imovine“. Knjiga se može naručiti (cena 2.000,00 dinara) kod izdavača banatski kulturni centar, JNA 35, Novo Miloševo, e-mail:banatski-kulturni-centar@gmail.com ili na tel 023/783-155 ili kod autora na e-mail:gulana@nscable.net ili na tel. 063/8-666-527).

Agrarne reforme u budućnosti

Ako su agrarne reforme postojale vekovima, može se pretpostaviti da im nije došao kraj. Takve pretpostavke se mogu zasnovati na okolnostima da je dosadašnja privatizacija poljoprivrede Srbije odrađena vrlo stihijski, nestručno i da je protekla u duhu koncentracije i centralizacije velikih gazdinstava kod desetak vlasnika. Nije ispoštovala specifičnosti iz geneze nastanka društvene i državne svojine, te se izdešavalo da zemlju namenjenu ko-

lonistima zauzimaju ponovo veleposednici na spornim licitacijama, a radnike – potomke tih kolonista ostavlja na imanju nezbrinute bez zaposlenja.

Privatizacijom se nije poboljšala ni svojinska struktura u poljoprivredi. Prosečna veličina gazdinstva i dalje ostaje 3,5 hektara. Ta površina ne može da obezbedi ni rad, ni dohodak za egzistenciju malog poljoprivrednog domaćinstva. Mali agrarni budžet nije dovoljan da obezbedi adekvatnu

socijalnu brigu o takvim, najčešće starijima porodicama.

Istorija je majka mudrosti. Upravo mudrost je potrebna i danas da nebi ponavljali greške iz prošlosti. Iako je privatizacija velikih društvenih gazdinstva pri kraju, ostaje

još kao korektivni faktor takozvano državno zemljište koje smo zaštitili u nameri da se isprave greške prošlosti ali i eventualne greške sadašnjosti – zaključuje Jan Kišgeci.

Rok za podnošenje zahteva ističe 31. decembra

Pravo na korišćenje podsticaja u stočarstvu za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi imaju pravno lice, preduzetnik i fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva

Tokom prve polovine juna, na snagu je stupio novi Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi.

Pravo na korišćenje podsticaja u stočarstvu za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi imaju pravno lice, preduzetnik i fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva.

Zahtev za ostvarivanje prava na podsticaje u stočarstvu za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi podnosi se Ministarstvu poljoprivrede i zaštite životne sredine – Upravi za agrarna plaćanja za svaku kalendarsku godinu do 31. decembra tekuće godine.

Uz zahtev za podsticaje u stočarstvu za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi za grla predata klanici podnosi se prijemnica za otkupljena grla overena od strane klanice i nadležnog veterinarskog inspektora.

Uz zahtev za podsticaje u stočar-

Rok za podnošenje zahteva do kraja godine

stvu za tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi za grla predata klanici podnosi se i kopija uverenja o zdrav-

stvenom stanju životinja, overena od strane nadležnog veterinarskog inspektora.

Uz zahtev za podsticaje u stočarstvu za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi za izvezena grla podnosi se:

1. originalni račun na ime podnosioca zahteva izdat od strane lica koje je registrovano za otkup i izvoz,

2. kopija međunarodne veterinarske potvrde (sertifikata)

3. spisak grla koja su izvezena sa podacima o identifikacionom broju grla, overeni od strane veterinarskog inspektora i

4. kopija Jedinstvene carinske isprave, izdate u skladu sa zakonom kojim se uređuje carinski postupak.

Za grla predata klanici i za izvezena grla koja su u vlasništvu podnosioca zahteva, a koja su na osnovu ugovora držana na gazdinstvu drugog držaoca (kooperanta), uz zahtev podnosi se i ugovor između vlasnika životinje i držaoca životinje, koji sadrži podatak o broju gazdinstva na kojem se životinja nalazila, ime i prezime držaoca životinje odnosno vlasnika gazdinstva, ime i

prezime vlasnika životinje, brojeve njihovih poljoprivrednih gazdinstava, kao i podatak o broju životinja sa brojevima njihovih ušnih markica.

Iznos podsticaja za tov:

1. Podsticaj za tov junadi iznosi od 10.000 dinara po grlu u tovu.

2. Podsticaji za tov svinja iznosi 1.000 dinara po grlu, za najmanje 10 grla u tovu čija je prosečna telesna masa iznad 90 kg po grlu.

3. Podsticaji za tov jagnjadi iznose 2.000 dinara po grlu u tovu, za najmanje 10 grla u tovu čija je prosečna telesna masa ispod 50 kg po grlu.

4. Podsticaji za tov jaradi iznose 2.000 dinara po grlu u tovu, za najmanje pet grla u tovu čija je prosečna telesna masa ispod 30 kg po grlu."

Za više informacija možete se obratiti u PSS "Sremska Mitrovica" DOO, Svetog Dimitrija br.22.

Ž. Graovac

(Samostalni stručni saradnik za stočarstvo PSS Sremska Mitrovica)

Uređenje kanalske mreže

Kako poručuju nadležni 6.189.150 dinara je obezbeđeno iz Pokrajinskog sekretarijata za poljoprivrednu, vodoprivredu i šumarstvo, dok je 5.000.000 dinara obezbeđeno iz sredstava lokalne samouprave, a reč je o delu sredstava ostvarenih od davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini

Za izvođenje radova na uređenju kanalske mreže u funkciji odvodnjavanja poljoprivrednog zemljišta na teritoriji opštine Indija, a u katastarskim opštinama Indija, Beška, Jarkovci i Stari Slankamen, obezbeđena su sredstva u ukupnom iznosu od 11.189.150 dinara. Kako poručuju nadležni 6.189.150 dinara je obezbeđeno iz Pokrajinskog sekretarijata za poljoprivrednu, vodoprivredu i šumarstvo, dok je 5.000.000 dinara obezbeđeno iz sredstava lokalne samouprave, a reč je o delu sredstava ostvarenih od davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini, a koja su predviđena da se koriste za realizaciju godišnjeg programa zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta. Ugovore o dodeli sredstava je prošle nedelje uručio potpredsednik

Vlade Vojvodine i pokrajinski sekretar za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo **Branislav Bogoroški**, a u ime opštine Indija ugovor je potpisao **Dejan Jekić**, pomoćnik predsednika opštine.

-Opština Indija je jedna od 40 lokalnih samouprava u Vojvodini kojoj su opredeljena sredstva pokrajinske Vlade, a pomenuta sredstva će biti iskorišćena za realizaciju radova na uređenju kanalske mreže u funkciji odvodnjavanja poljoprivrednog zemljišta u 2015. godini i pristupiće se prema elaboratu na osnovu usvojenog Predloga radova za sufinansiranje koji je dostavljen od strane naše opštine kaže Jekić i dodaje.

-U toku je postupak javne nabavke za izbor izvođača radova, a čitav posao je poveren JVP „Vode Vojvodine. Kada je reč o samim lokacijama na kojima će se sprovesti

Sa dodele ugovora

radovi, reč je o nekoliko lokacija na teritoriji naše opštine.

-Kada je u pitanju katastarska opština Indija, biće realizovani ra-

dovi na sanaciji obloge korista potoka „Indijski“, zatim u KO Beška će biti izvršeni radovi na sanaciji cevastog propusta na potoku „AB“

i radovi na uređenju potoka „Patka dolina“ gde će biti uklonjena biljna vegetacija ističe pomoćnik predsednika i dalje objašnjava.

-Kada je u pitanju KO Jarkovci, takođe će biti uklonjena biljna vegetacija na potocima „Ljukovo“, „Čulumak“ i „Đevus“ kao i deo prilaznog puta do brane „Ljukovo“. I na kraju, biće realizovani radovi i na lokaciji KO Stari Slankamen, gde će biti realizovani radovi na čišćenju vododerine kod Katoličke crkve u Starom Slankamenu kaže na kraju Jekić.

Rekordna godina

Ukupna vrednost bespovratnih sredstava kojima Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo sufinansira ove radove je 590 miliona dinara. Potpredsednik Bogoroški je podsetio da je ovo već peta godina da sekretarijat na ovaj način fi-

nansira vodoprivredu i održavanje kanalske mreže i najavio da očekuje da će 2015. godina biti rekordna za sanaciju kanalske mreže u Vojvodini. Kako je poručio, očekivanja su da će biti urađeno više od 2.500 kilometara kanalske mreže.

M. Balabanović

Sredstva za uređenje kanalske mreže

Iz kazana legalna samo uz akcize

Piše: **Branislav Gulan**, član Odbora za selo SANU

Fizičko lice kao proizvođač može da prodaje sopstvenu rakiju legalno samo rinfuzno ovlašćenom trgovcu, ali ne i kao gotov proizvod. Stav je Grupacije proizvođača rakije Privredne komore Beograda. Na sastanku Grupacije, povodom novog Zakona o jakim alkoholnim pićima koji je u pripremi, predloženo je da u ovaj akt uđe obaveza da ukoliko fizičko lice želi da flašira rakiju za finalnog potrošača mora da se registruje kao preduzetnik i da plaća akcize.

Grupacija proizvođača rakije ima dva člana u radnoj grupi za izradu ovog zakona, čije se usvajanje očekuje u prvoj polovini 2015. godine, sa zadatkom da se uvede red na sada haotično i neuređeno tržište jakih alkoholnih pića domaće proizvodnje. Predsednik Grupacije koja radi u okviru Privredne komore Beograda, **Ivan Urošević** kaže da je predloženi zakon liberalizuje uslove na tržištu, ali i uređuje ovu oblast. Procenjuje se da se proizvodnjom rakije u Srbiji bavi preko 30.000 proizvođača, od kojih je čak dve trećine neregistrovano, što znači da posluje u sivoj zoni. Članovi Grupacije upozorili su na potrebu da se i u zakonu i na terenu maksimalno pojača kontrola neregistrovanih proizvođača rakije, ali i ugostiteljskih objekata koji je prodaju, u interesu legalnih proizvođača koji plaćaju porez, ali i budžeta Republike Srbije, saopštila je Privredna komora Beograda.

Knjaževac i Negotinska krajina su prva dva vinska rejona u Srbiji koja imaju geografsku zaštitu vina u skladu sa novom zakonskom regulativom, usaglašenom sa normativom Evropske unije. Krajem 2014. godine, tim povodom su u Turističkoj organizaciji Srbije predstavljene buduće oznake geografskog porekla vina Knjaževac i rejona Negotinska Krajina.

Fizičko lice kao proizvođač može da prodaje sopstvenu rakiju legalno samo rinfuzno ovlašćenom trgovcu, ali ne i kao gotov proizvod. Knjaževac i Negotinska krajina su prva dva vinska rejona u Srbiji koja će dobiti geografsku zaštitu vina u skladu sa novom zakonskom regulativom, usaglašenom sa normativom Evropske unije

Sledeći evropsku regulativu u sektoru vina, Ministarstvo poljoprivrede Srbije je u saradnji sa Nemačkom organizacijom za međunarodnu saradnju – GIZ, u okviru projekta Opštinski ekonomski razvoj u istočnoj Srbiji, stvorilo uslove za registraciju geografske oznake vina po novom evropskom sistemu. Nova rejonizacija vinogradarskih područja urađena je uz pomoć domaćih i italijanskih stručnjaka i ona daje najbitnije klimatske, zemljišne, vinogradarske i vinarske elemente na osnovu kojih se dokazuju veze između vinogradarskih područja i karakteristika vina, kaže **Danilo Golubović**, državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede i zaštite životne sredine.

Veliki korak je napravljen na polju uspostavljanja proizvođačke organizacije, odnosno udruženja koja su organizovana u skladu sa najnovijom regulativom EU, pa se može sa ponosom reći da su naši vinari ispred vremena. Dva udruženja, buduće oznake Knjaževac i Negotinska krajina, kao i još neka druga rejonska udruženja će nakon donošenja zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda i novog zakona o vinu i drugim proizvodima od grožđa i vina, biti prepoznata i priznata od strane domaćih i evropskih institucija kao zvanične proizvođačke organizacije na kojima počiva sistem organizacije tržišta vina u Evropskoj uniji. Njihov rad i aktivnosti pomažu se iz evropskih fondova - kaže Golubović. On još ističe da je domaća vinska regulativa među najusklađenijim sa evropskim zakonodavstvom, što je potvrđeno poslednjim izveštajem Evropske komisije za 2014. godinu. Sektor vina posebno je istaknut po pitanju napretka i harmonizacije, ali Ministarstvo poljoprivrede će nastaviti da daje podršku ovom sektoru.

Aleksandar Grunauer iz GIZ-a, vođa projekta Opštinski ekonomski razvoj istočne Srbije, kaže da je istočna Srbija lepa turistička destinacija koja ima divne proizvode, često nedovoljno poznate i u sopstvenoj zemlji.

Oznaka geografskog porekla doprinosi da se taj kraj, kao turistička destinacija, ali i pojedinačni proizvodi, vina iz privatnih vinarija i manastira Bukovo, promovišu, a ljudi postanu svesni da ako hoće da piju

Geografska zaštita za vina iz Knjaževca

dobro vino, mogu baš tu da ga dobi-ju - kaže on.

Sličnog je mišljenja i **Karl Hanc Fogel**, predstavnik delegacije Evropske unije u Srbiji, koji je pozvao vinare da povežu svoju priču sa turizmom, jer tamo gde je dobro vino, tu su i dobre mogućnosti za razvoj turizma, kao i za ukupan ekonomski razvoj regiona.

Turistička organizacija Srbije je pre tri godine imala kampanju koja promovira autentičnu hranu i vina. Po rečima direktorke **Gordane Plamenac**, Film „Solfood Serbia“ je stigao izvanredan uspeh u svetu i bio je prekretnica u promociji naše zemlje kao turističke destinacije.

Deset stvari o kojima pivari čute

Pivarska industrija poslednjih godina doživljava veliku ekspanziju na krilima mikro-pivara i "domaćeg piva". Ipak, postoje neke "tajne" za koje se igrači iz ove grane privrede trude da ostanu skrivene od očiju javnosti. Među njima je svakako najveća da, uprkos svemu, sve manje ljudi na svetu pije pivo. "Sve je teže naći ljude koji kažu da ne vole pivo.

Ovo niste znali o vinu

Poznato je da čaša dobrog vina uz ručak ili večeru ne samo da ne šteti, već može da bude i korisna za zdravlje. Ako ste ljubitelj ovog alkoholnog pića verovatno znate mnogo o njemu, ali možda ne i podatak da je u starom Rimu ženama bilo zabranjeno da ga piju, i to uz pretnju smrću! Ukoliko bi muškarac "uhvatio ženu na delu", zakon mu je davao pravo da je ubije. I običaj kucanja čašama potiče iz tog vremena, a potekao je iz straha od trovanja koje je bilo česta metoda obračunavanja sa protivnicima. Stari Rimljani su čaše jako udarali kako bi se tečnost prelila iz jedne u drugu i pomešala, pa su tako bili sigurni da vino nije otrovano. Stari Egipćani

Proizvodnja i potrošnja piva

U Srbiji se godišnje proizvede oko 5,5 do 5,8 miliona hektolitara piva. Godišnja potrošnja po stanovniku je oko 60 do 70 litara piva. U Republici Srpskoj šest pivara godišnje proizvede oko 2,5 miliona hektolitara piva. Karakteristično za pivare u Srbiji i regionu je da se su se posle privatizacije uništili hmeljarnici. Primera radi, samo u Vojvodini do pre dve decenije bilo je više od 1.800 hektara hmeljarnika. Međutim, nakon privatizacije pivara svi su uništeni, a hmelj, kao sirovinu za pivo novi vlasnici uvoze! Znatno veći potrošači piva su Nemci, koji godišnje po stanovniku troše više od 100 litara, Česi sa potrošnjom od oko 150 litara...

ni su izbegavali da piju vino, jer su verovali da je to krv ljudi koji su poginuli izazivajući bogove, a time su objašnjavali neuračunljivo ponašanje posle ispijanja. Danas postoje i osobe koje imaju enofobiju - paničan strah od vina. Ko ima avanturističkog duha, može da proba i kobrinu vino iz Vijetnama. Ovo ekstremno piće je mešavina vina od pirinča i krvi kobre, a ponekad se u nju dodaje i srce ove zmije otrovnice. Posećamo i na dve stvari koje sigurno znate: flaše ne bi trebalo držati uspravno, već položeno, kako se ne bi osušio čep. Vino je najbolje da se čuva u podrumu ili hladnoj ostavi, ali ne u frižideru.

Sada postoji pivo za svakoga, svaka nijansa ukusa, količina alkohola, sve je tu", navodi direktor američkog Udruženja pivara **Pol Gaca**.

Sajt "Marketvoč" prenosi deset stvari o kojima ljudi iz ovog udruženja ne žele da pričaju.

Ljudi piju sve manje piva, iako je u SAD broj pivara narastao na 3.200 sa samo 97 za tri decenije. Dok tržište vina i žestokih pića raste iz godine u godinu, ukupna prodaja piva opala je za 1,9 odsto u prošloj godini. To je četvrti pad u poslednjih pet godina.

Pivopije i sve oko njih sve više liče na ljubitelje vina i sve oko njih. To važi i za cene. "Domaća piva" su trenutno zlatna koka industrije. Njihova prodaja je u 2013. godini skočila za 20 odsto na 14,3 milijardi dolara. Ipak, male količine i male operacije znače više cene. U odnosu na redovna "potrošačka piva", ona koja stižu iz mikro-pivara su skuplja za čak 73 odsto.

"Nova piva" brže udaraju. Neka da se količina piva popijenog za veće merila u konzervama, flašama, pa čak i gajbama. Sada je situacija drugačija, jer je drugačija i koncentracija alkohola u pivima. Jača piva menjaju i navike, pa se u izlascima piju i manje količine.

Velike kompanije su na gubitku. Najveći proizvođači piva na svetu Anheuser-Busch InBev i SABMiller beleže veliki pad u poslednjih nekoliko godina. Omiljeni američki brend Budweiser je zabeležio pad od čak 28 odsto u petogodišnjem periodu od 2008. do 2013. godine.

Tržište "malih" preta da bude raz-

vodnjeno. Velike korporacije širom sveta traže način da uđu u novo, "pivo-snobovsko" tržište. To rezultira kupovinom malih pivara samo zarad brenda, a uskoro i do "razvodnjavanja" kvaliteta.

Veliki igrači znaju da budu grubi. Rafovi u radnjama imaju rezervisana mesta za poznate brendove, a postoje navodi da osim tržišnim udelom veliki proizvođači taj status i podmazuju novcem. Mediji su pisali i o nezakonitim saradnjama sa barovima širom SAD.

"Mali" nisu toliko mali. Veliki broj mikro-pivara i ova naša privlače velike investitore. Iako se mnogi mali proizvođači trude da održe imidž firme koje drže porodice ili entuzijasti, danas iza većine stoje bogati investitori.

Pivo je sve "prljavije". Jedno istraživanje je pokazalo da se milimetarski parčići plastike nalaze u flašama ili konzervama čak 24 nemačka brenda na tržištu SAD, među kojima i deset najpopularnijih. Osim toga, u nekim bocama pronađeni su i organski ostaci.

Za pivo je potreban hmelj, što bi trebalo da pogoduje poljoprivrednicima. Ipak, kako male pivare za svoje količine koriste tri puta više sirovina od velikih, teško je opstati na tržištu i odgovoriti na potražnju.

Da li zaista želite da vaše dete "diplomira na pivu"? Pivarski bum obuhvata i dva miliona radnih radnih mesta. Edukacija je sve važnija, ali roditelji u SAD i dalje ne žele da odvoje novac za "časove" iz pivarskih nauka.

(Nastaviće se)

Film „Solfood Serbia“ bio prekretnica u promociji Srbije kao turističke destinacije

Kombinacija tradicionalnog i modernog

Postavlja se pitanje šta će biti sa običajem proizvodnje rakije u domaćinstvima, kada Srbija bude članica EU? Tradicionalni način proizvodnje rakije u domaćinstvima, koji postoji u Srbiji, biće moguć i nakon ulaska Srbije u EU. Fizička lica koja na ovakav način

proizvode rakiju, moći će to i dalje da rade, samo za sopstvene potrebe, u skladu i sa važećim propisima Republike Srbije koji regulišu ovu materiju, odnosno Zakonom o rakiji i drugim alkoholnim pićima. Biće to kombinacija i spoj tradicionalnog i modernog.

Manje šljive

U 2014. godini u Srbiji je bila manja proizvodnja šljive za 49,7 odsto u odnosu na prethodnu godinu. Sa 77.949 hektara šljivika ubrano je samo 371.519 tona šljive. To je tek 4.033 kilograma po hektaru.

SREMSKA MITROVICA • SUSRET SA RADOSLAVOM RAJKOM BARAĆEM, DUGOGODIŠNJIM GLJIVAROM

Još me hvata smrčkoviti nemir u proleće

Kad smrčak jednom ili dvaput bereš ne možeš više da prestaneš. Čarolija branja ove gljive te privlači, a privlačnost se ne može, na pravi način, opisati. Nju treba doživeti, poručuje Rajko Barać

Radoslav - Rajko Barać iz Sremske Mitrovice, poljoprivredni je inženjer u penziji i strastveni gljivar. Zavoleo je gljivarstvo pre skoro četiri i po decenije, preko poznanstva sa, takođe, strastvenim gljivarom Slavkom Bogdanovićem. Bili su njih dvojica svojevremeno komšije, drugovali su i krenuli su da jednog dana beru smrčkove. To zajedničko špartanje po šumama Srema, a kasnije i Vojvodine u potrazi za ovom i drugim gljivama ne samo da im je ulepšalo dane, već je dovelo do brojnih poznanstava, širenja znanja, osnivanja gljivarskih udruženja u drugim gradovima, a pre svega uživanja.

Knjige kažu da je smrčak gljiva, koja mahom raste na smetlišcima, koja traži hidroliziranu celulozu, pa je zbog toga većinom nalaze kraj ili ispod trulih papira koje odstoje duže vreme na otvorenom. Njena sezona je oko polovine ili do kraja maja, prvorazredna je i veoma aromatična gljiva. Rajko Barać dodaje da je smrčak iz Srema posebna gljiva, da je "on grof među drugim

smrčkima". Zbog svog izgleda i kvaliteta, pre svega.

- Kad smrčak jednom ili dvaput bereš ne možeš više da prestaneš. Čarolija branja ove gljive te privlači, a privlačnost se ne može, na pravi način, opisati. Naredne godine, u proleće, dobiješ ponovo neki smrčkoviti nemir, on počinje u aprilu i moraš da ideš u potragu za ovim gljivama. Tako sam i ja krenuo svojevremeno. Dobijao sam nemir koji je trajao. Sa traženjem i nalaženjem smrčaka sa počeo da kupujem knjige o gljivama. Nije ih bilo u ovom gradu, nabavljao sam ih sa raznih strana, a pomogle su mi da naučim što više o smrčku, priča Rajko Barać.

Tako se u Sremu, a posle i u drugim krajevima počelo sa formiranjem društava gljivara. Mnogima su u tome pomogli Barać i drugi sremski gljivari.

- Mitrovčani su bili među prvima, a sada ovde nema tog društva. Ima ih po Srbiji, u Novom Sadu, Valjevu... Družimo se i sada. Jednom godišnje putujemo u Umag, na Dane

Radoslav Rajko Barać, gljivar

gljiva. Vodio sam tamo Novosađane i druga udruženja. To su lepi dani i druženja koja se pamte, dodaje ovaj gljivar i ističe kako je jedan od onih koji su učestvovali u formiranju mnogim društvima ove vrste.

Prva okupljanja su bila bila u Sremu, svojevremeno na Danima gljiva Srema, kasnije je osnovano Gljivarsko društvo Srbije, posle su počela okupljanja u Valjevu, Beogradu i ostalim gradovima.

- Na inicijativu gljivara iz Sremske Mitrovice, pre više od četvrt veka, u „Mitrosremu“ je počela proizvodnja bukovača. Bilo je to na ekonomiji u Velikim Radincima. Počela je i proizvodnja supstrata koji smo isporučivali po Srbiji. Tako smo udarili temelje ove proizvodnje i započeli neke slične akcije, seća se Rajko Barać.

Ovaj veteran među gljivarima, zajedno sa članovima Društva gljivara iz Novog Sada, sa kojima se izgleda najčešće druži, početkom oktobra, često učestvuje na gljivarskom okupljanju na Iriškom vencu.

Barać sa ubranim smrčkom (arhivska slika)

Izadju na teren gljivari iz Srema i Vojvodine, dodju im u goste kolege iz drugih gradova Srbije, dodju i gljivari iz Hrvatske iz Umaga. To su lepi susreti, susreti za pamćenje, a na njima se uvek priča i o smrčko-

vitim nemirima koje svakog gljivara zahvate svakog proleća.

Tekst: S. Đaković
Slike: Sl. Nikšić
i arhiva udruženja

Branje smrčaka

AKTUELNO

STARA PAZOVA • TRIBINA U ORGANIZACIJI ŽENSKE ODBORNIČKE MREŽE

Ekonomsko osnaživanje žena kroz ruralni turizam

U organizaciji Ženske odborničke mreže, neformalne parlamentarne grupe SO Stara Pazova u prošlu sredu u Staroj Pazovi održana je tribina pod nazivom „Ekonomsko osnaživanje žena kroz ruralni turizam“ koja je imala za cilj da informiše nezaposlene žene kako da svoje znanje iskoriste i unovče kroz ruralni turizam, pružajući usluge. Koordinatoraka Ženske odborničke mreže **Dragana Stević** pozdravila je goste iz Pećinaca, Sremske Mitrovice, Bačkog Petrovca i prisutne iz staropazovačke opštine i podsetila da Stara Pazova ima mali broj nezaposlenih, ali da od, kako je rekla, nekih 3000 nezaposlenih, radno sposobnih ljudi, oko 1900 su žene, što čini gotovo dve trećine.

U radu ove tribine, koju je podržao i predsednik opštinske Skupštine u Staroj Pazovi **Radoje Blagojević**, učestvovala je i narodna poslanica **Ljibuška Lakatoš** koja je tom prilikom istakla da ekonomsko osnaživanje ženama donosi samostalnost i nezavisnost, te da njihov potencijal u Srbiji nije dovoljno iskorišćen i da se zanemarivanje rodne ravnopravnosti negativno

odražava na našu ekonomiju. Ona je naglasila da ova tribina treba da podstakne žene da pokrenu svoj samostalni biznis jer su one važna karika u razvoju ruralnog područja, posebno kada bi povezale svoj rad s nekim uslužnim sektorom.

- Da li ćemo uzgajati aromatično bilje, praviti čaj za dijabetičare, da li ćemo se baviti izradom kozjeg sira, izradom suvenira i ručnih radova i drugo, kazala je narodna poslanica, su neke od ideja koje bi žene mogle da iskoriste uključivši se u ruralni turizam.

Stojanka Lekić, predsednica odbora za ravnopravnost polova AP Vojvodine je istakla da su seoske žene važna društvena grupa, sa osvedočenim sposobnostima i veštinama zbog čega se od 2007. godine u Vojvodini krenulo sa različitim obukama tako da je njih desetak hiljada prošlo kroz informatičke obuke, geronto i obuke za stare zenate, poljoprivrednu proizvodnju i pisanje projekata.

- Trenutno su aktuelne obuke za standardizaciju i sertifikaciju proizvoda seoskih žena u domaćinstvima i gazdinstvima, tradicionalno kon-

zerviranje voća i povrća i obuka za sertifikaciju organske poljoprivredne proizvodnje - kazala je Lekićeva i dodala da se za ove obuke, Zavodu za ravnopravnost polova žene mogu prijaviti do 1. jula ove godine. Takođe, u toku je i konkurs za preduzetničke inicijative u oblasti organske poljoprivredne proizvodnje i u osam sela, po rečima Stojanke Lekić biće organizovane obuke za seoske žene.

Načelnica za poljoprivredu opštine Stara Pazova **Dragana Stojanović** kazala je da opština ima oko 2000 registrovanih poljoprivrednih gazdinstava čiji su nosioci muškarci, dok su žene samo članovi i ako učestvuju u poljoprivrednim poslovima. One kao takve, smatra Stojanovićeva predstavljaju značajan resurs ruralnog turizma u kome mogu da nađu svoje mesto u pružanju usluga turistima, posebno ako se međusobno povežu i iskoriste podršku lokalne samouprave i Turističke organizacije. Načelnica je podsetila da se za ruralne sredine u staropazovačkoj opštini smatraju Surduk, Belegiš, Krnješevci, Golubinci i Vojka gde se žene mogu organizovati i

Na tribini o ruralnom razvoju

unovčiti svoje usluge u domaćoj radinosti, naravno uz etičke kodekse i pravila ponašanja.

Direktorka Turističke organizacije **Dragana Zorić Stanojković** održala je iscrpnu prezentaciju o ruralnom turizmu, ukazavši prisutnima na koji način mogu da stupe u kontakt i kako Turistička organizacija može da im pruži podršku i podsetila da u opštini samo u Surduku ima jedno apartmansko naselje, dok

su ostalo hoteli, moteli i restorani s prenoćištem i da zbog velikog broja posetilaca, postoji potreba za dodatnim smeštajem što pruža šansu seoskim domaćinstvima. Predstavnice Turističke organizacije iz Bačkog Petrovca predstavile su način rada i organizaciju seoskih žena u ovom mestu gde je ruralni turizam u poslednjih nekoliko godina doživeo svoju ekspanziju i ističe se kao primer dobre prakse. **G. M.**

Vino i rakija, med, organska proizvodnja...

S obzirom da proizvodnja meda i pčelinjih proizvoda u EU zadovoljava samo 52 odsto svojih potreba, smatra se da će se ulaskom Srbije u EU otvoriti mogućnosti za unapređenje pčelarstva u Srbiji, sredstvima koja su u EU namenjena za razvoj pčelarstva

Autori: **Danilo Tomić, Branislav Gulan i Mile Mandić**

• **Šta je Srbija učinila u pogledu zaštite geografskog porekla vina?**

U skladu sa Zakonom o vinu Republike Srbije, usvojen je Pravilnik o izgledu, sadržini i načinu isticanja evidencione markice za vino s geografskim poreklom. Od septembra 2010. godine uspostavljena je procedura obeležavanja vina s geografskim poreklom evidencionim markicama. Vina s geografskim poreklom (PGI – protected geographical indication), ili zaštićenom oznakom porekla (PDO – protected designation of origin) su vina koja su proizvedena od grožđa iz definisanih vinogradarskih proizvodnih područja, u kojima se odvija i tehnološki postupak proizvodnje vina.

Sve vinogradarske parcele treba da budu premerene GPS tehnologijom (sistem satelitskog snimanja površina), a celokupnu proizvodnju (i grožđa i vina) kontroliše organizacija kojoj je Ministarstvo poljoprivrede poverilo ove poslove. Nakon završene procedure kontrole, ispunjeni su uslovi da se vino deklarise kao vino s geografskim poreklom i da se obeležava evidencionim markicama: za „regionalno“ vino (PGI) markicama zelene boje i tradicionalnom oznakom GI, odnosno markicama za kvalitetno vino s geografskim poreklom (PDO) markicama crvene boje i tradicionalnom oznakom K.P.K.

Pošto je svaka markica zaštićena od falsifikovanja i ima svoj jedinstven serijski broj, na lak način omogućava se kontrola vina s geografskim poreklom u prometu. To predstavlja „pečat i garant“ proverenog geografskog porekla i kvaliteta. Na taj način, vinima s geografskim poreklom daje se poseban značaj i ističe dodata vrednost.

• **Hoće li država štiti srpske vinare od nekontrolisanog uvoza stranih vina i kako?**

Jedini način da se srpski proizvođači zaštite od nekontrolisanog uvoza vina, proizvedenih u zemljama EU, jeste da proizvode kvalitetna vina koja će na tržištu Srbije i tržištu EU biti prepoznatljiva i cenovno konkurentna. Proizvodnja vina mora da bude zasnovana na kvalitetnim vrhunskim, autohtonim sortama iz Srbije, a proizvođači vina da budu izvozno orijentisani, odnosno da nastupaju udruženo, u okviru vinarških kuća i drugih oblika udruživanja, klastera itd.

Zaštita i kontrola oznaka vina, alkoholičnih pića i aromatizovanih vina, definisana je u Protokolu 2. o uzajamnim preferencijalnim koncesijama za određena vina, uzajamnom priznavanju, zaštiti i kontroli oznaka vina, alkoholičnih pića i aromatizovanih vina, kao i Prelaznom sporazumu o trgovini i trgovinskim pitanjima između EU i Republike Srbije. Ove preferencijalne (povoljne) trgovinske koncesije za određena vina, međusobno su dogovorile Republika Srbija i EU, kao i uzajamno priznavanje, zaštitu i kontrolu oznaka vina, alkoholičnih pića i aromatičnih vina. Navedenim protokolom, Republika Srbija je odobrila EU kvotu za uvoz vina poreklom iz EU na tržište Srbije bez carina, i to u iznosu od 25.000 hektolitara, a EU je odobrila Srbiji kvotu za izvoz od 63.000 hektolitara, pod uslovom da ni Srbija ni EU ne

isplaćuju nikakve izvozne subvencije za izvoz navedenih količina. Do kraja 2014. godine, EU je svoju kvotu koristila u celosti, dok je Srbija, zbog nedostatka kvalitetnih vina, kvotu koristila tek sa jednom trećinom.

• **Koje direktive EU regulišu vinogradarstvo i vinarstvo, i u kojoj meri ih je Srbija unela u domaće zakonodavstvo?**

Pravni okvir koji reguliše sektor vinarstva i vinogradarstva u EU veoma je širok, obiman i obuhvata desetine propisa EU. Zakonodavstvo koje reguliše ovu oblast na nivou EU obuhvata propise koji se odnose na zajedničku organizaciju tržišta za vino, propise koji regulišu geografske oznake, poreklo, enološke prakse, kao i pravila o označavanju, proizvođačkim organizacijama, trgovinu s trećim zemljama... Zakon o vinu, koji je usvojen u 2009. godini, kao i podzakonski propisi koji su doneti i koji treba da se usvoje na osnovu njega, u skladu su s najnovijim zahtevima i propisima EU u ovoj oblasti.

• **Kakav je status pčelarstva u Srbiji?**

Proizvodnja i prodaja meda i pčelinjih proizvoda u EU ima trend porasta. Kako proizvodnja ovih proizvoda ne zadovoljava potrebe evropskog tržišta, EU je i najveći uvoznik meda i pčelinjih proizvoda, najviše iz Kine i Argentine.

U cilju povećanja proizvodnje meda i pčelinjih proizvoda, u EU se podstiče ova proizvodnja tako što se sufinansira sa 50 odsto investicija u pčelarstvo. Svaka država članica mora doneti, u okviru Nacionalnog programa razvoja poljoprivrede, detaljne mere koje će doprineti razvoju pčelarstva, kao i mere kontrole sprovođenja ovog programa.

S obzirom da proizvodnja meda i pčelinjih proizvoda u EU zadovoljava samo 52 odsto svojih potreba, smatra se da će se ulaskom Srbije u EU otvoriti mogućnosti za unapređenje pčelarstva u Srbiji, sredstvima koja su u EU namenjena za razvoj pčelarstva. Primera radi, u Srbiji je na kraju 2013. godine bilo proizvedeno oko 9.000 tona meda, od toga je izvezeno oko 4.000 tona, a ukupan prihod je bio blizu 14 miliona dolara (Podaci SPOS-a, 2013).

• **Šta će biti sa običajem proizvodnje rakije u domaćinstvima, kada Srbija bude članica EU?**

Tradicionalni način proizvodnje rakije u domaćinstvima, koji postoji u Srbiji, biće moguć i nakon ulaska Srbije u EU. Fizička lica koja na ovakav način proizvode rakiju, moći će to i dalje da rade, samo za sopstvene potrebe, u skladu i sa važećim propisima Republike Srbije koji regulišu ovu materiju, odnosno Zakonom o rakiji i drugim alkoholnim pićima. Biće to kombinacija i spoj tradicionalnog i modernog.

• **Šta je to geografska oznaka porekla, šta proizvođač dobija zaštitom i kako to ostvariti?**

Poreklo je geografski naziv zemlje, regiona, ili lokaliteta, kojim se označava proizvod koji odatle potiče, čiji su kvalitet i posebna svojstva isključivo ili bitno uslovljeni geograf-

Nakon ulaska u EU, lakše do sredstava za razvoj pčelarstva

skom sredinom, uključujući prirodne i ljudske faktore i čija se proizvodnja, prerada i priprema u celini odvijaju na određenom ograničenom području. Procedure i postupak zaštite oznake geografskog porekla definisani su

Zakonom o oznakama geografskog porekla.

• **Da li može da se zaštiti oznaka geografskog porekla za proizvod na nivou EU, iako je on proizveden u Srbiji?**

Korisnik oznake geografskog porekla, odnosno podnosilac prijave za priznavanje statusa ovlašćenog korisnika za poljoprivredne i prehrambene proizvode, može da podnese zahtev za registrovanje oznake na nivou EU, u skladu sa Uredbom Saveta EU 509/2006. i Uredbom Saveća EU 510/2006, kojima se uređuje zaštita oznaka geografskog porekla za poljoprivredne i prehrambene proizvode. Jedini uslov za proizvođače iz trećih zemalja jeste da proizvod prvo bude zaštićen po nacionalnom zakonodavstvu.

U EU postoji baza podataka (DO-OR) koja sadrži sve proizvode registrovane na nivou EU sa oznakom geografskog porekla (PGI), zaštićenom oznakom porekla (PDO) i tradicionalne proizvode (TSG), odnosno proizvode za koje su podnete prijave za priznavanje.

• **Šta se podrazumeva pod organskom proizvodnjom hrane i da li je ta proizvodnja regulisana u Srbiji?**

Organska proizvodnja je sistem upravljanja poljoprivrednim gazdinstvom i proizvodnjom hrane, koji kombinuje visok stepen očuvanja životne sredine, biodiverziteta, primene visokih standarda za dobrobit životinja i metoda proizvodnje sa zahtevima određenih kupaca za proizvodima dobijenim korišćenjem prirodnih supstanci i procesa. Organska proizvodnja ima dvostruku socijalnu ulogu – obezbeđuje odgovarajuću ponudu na tržištu za kupce organskih proizvoda i doprinosi unapređenju zaštite životne sredine, dobiti životinja i ruralnog razvoja.

Organska proizvodnja hrane u Republici Srbiji regulisana je Zakonom o organskoj proizvodnji, kojim je, između ostalog, propisano da Ministarstvo poljoprivrede, daje ovlašćenje kontrolnim organizacijama za obavljanje poslova kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji. Pomenuti zakon definiše organsku proizvodnju na sledeći način: „Organska

proizvodnja jeste proizvodnja poljoprivrednih i drugih proizvoda koja se zasniva na primeni metoda organske proizvodnje u svim fazama, koja isključuje upotrebu hemijskih sredstava, genetički modifikovanih organizama i proizvoda koji se sastoje ili su dobijeni od genetički modifikovanih organizama, kao i upotrebu jonizujućeg zračenja“.

Na osnovu ovog zakona, usvojen je Pravilnik o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje. Ministarstvo poljoprivrede je 2011. godine ovlastilo osam organizacija za obavljanje poslova sertifikacije u organskoj proizvodnji.

• **Šta je Zajednička politika ribarstva?**

Zajednička politika ribarstva (Common Fisheries Policy – CFP) je skup zakonskih propisa koji definišu kako se u EU upravlja ribljim resursima i akvakulturom. Prve zajedničke mere u ovom sektoru usvojene su 1970. godine, kada je dogovoren jednak pristup ribara EU vodama država članica.

Usvojene su i mere za uspostavljanje zajedničkog tržišta proizvoda od ribe i uvedene mere za koordinaciju modernizacije ribarskih flota i obalne infrastrukture.

ZPR se sastoji iz četiri komponente:

- regulisanje proizvodnje, količine, ocenjivanja, pakovanja i obeležavanja ribe i proizvoda od ribe;
- podrška organizacijama proizvođača i zaštita ribara od iznenadnih tržišnih promena;
- određivanje minimalnih cena ribe i finansiranje otkupa neprodate ribe;
- definisanje pravila trgovine sa državama koje nisu članice EU.

Za nadzor nad sprovođenjem Zajedničke politike ribarstva u EU i primenu zajedničkih standarda od strane država članica, zadužena je Agencija zajednice za kontrolu ribarstva (Community Fisheries Control Agency – CFCA).

• **Delatnost proizvodnje i prometa duvana**

Proizvodnjom i prometom duvana može se baviti pravno lice. Fizičko lice – proizvođač duvana, pod uslovom da ima zaključene kooperantske ugovore sa proizvođačima duvana, odnosno sa prerađivačem, takođe se može baviti ovom delatnošću.

Radl dobijanja dozvole, privredni subjekt podnosi Upravi za duvan zahtev za dobijanje dozvole za pro-

izvodnju, sa dokazima o ispunjenosti uslova. Dozvola se izdaje na vreme od pet godina, a proizvođač se upisuje u registar bez uplate naknade za upis.

• **Koji standardi u bezbednosti hrane se primenjuju u EU?**

Sadašnja politika bezbednosti hrane u EU zasnovana je na nizu principa koji su ustanovljeni ili unapređeni od 2000. godine pa na ovamo. Ovi principi, primenjivani u skladu sa integrisanim pristupom u oblasti bezbednosti hrane, nazvanim „od njive do trpeze“, posebno uključuju transparentnost, analizu rizika i prevenciju, zaštitu potrošača i slobodan protok bezbednih i visokokvalitetnih prehrambenih proizvoda u okviru zajedničkog tržišta, kao i s trećim zemljama.

Izvestan broj institucija, a posebno Evropska agencija za bezbednost hrane, odgovorni su za dostizanje standarda bezbednosti hrane. Naučna istraživanja takođe su veoma važan element politike bezbednosti hrane na nivou EU.

Standardi o bezbednosti hrane navedeni su u Opštem zakonu o hrani, odnosno Uredbi 178/2002. Evropskog parlamenta i Saveza od 2002. godine.

Takođe, postoji i set uredbi nazvan Higijenski paket (Uredbe 852/2004/EZ, 853/2004/EZ, 854/2004/EZ i 882/2004/EZ), kao i pravni propisi EU koji regulišu specifične oblasti hrane i hrane za životinje, kao što su: ishrana životinja (uključujući mediciranu hranu), higijena hrane i hrane za životinje, zoonoze, sporedni proizvodi životinja, rezidue, zagađivači, kontrola i iskorenjivanje bolesti životinja koje mogu da utiču na javno zdravlje, označavanje hrane i hrane za životinje, aditivi za hranu i hranu za životinje, vitamini, minerali, soli, materijali koji dolaze u kontakt sa hranom, voda za piće, nova hrana, genetski modifikovani organizmi...

Pored standarda za bezbednost hrane, koji su predviđeni gore navedenim propisima EU, oblast bezbednosti hrane treba proširiti pravilima i principima Sporazuma o primeni sanitarnih i fitosanitarnih mera (SPS), Sporazuma o tehničkim barijerama (OIE), Codex Alimentarius Komisije za međunarodne standarde za hranu i Međunarodne konvencije za zaštitu zdravlja bilja (IPPC) u okviru Svetske trgovinske organizacije, u čije članstvo Srbija treba da bude primljena.

Proizvodni koji se izvoze na tržište EU iz trećih zemalja, treba da budu u skladu sa internim EU standardima.

(Nastaviće se)

Od ovog posla može lepo da se živi

Ali nema mudrovanja, nego mora sve na vreme da se uradi, treba biti vredan. Sve mlade koji imaju mogućnosti terao bih da se bave poljoprivredom, umesto što idu i rade kod nekoga za sitne pare – kaže glava porodice 65-godišnji Milan Marković

Poljoprivrednik **Milan Marković** iz Vašice još od svoje 15-te godine se bavi ovim poslom i kaže da se seča i onih vremena kada je seljak morao da ore plugom, odnosno da na njivu ide sa konjima. Zato misli da je danas mnogo lakše biti seljak jer je mehanizacija olakšala posao.

-Mnogi ljudi sa sela u to vreme su otišli u grad, prodavali su čak i zemlju da bi se školovali jer tada nije bilo lako biti seljak. A da je u to vreme bilo mehanizacije kao danas, verujem da bi mnogi ostali na zemlji – tvrdi on.

Pre 13 godina porodica Marković

otvorila je i pekaru u centru sela. Razlog za to prvenstveno je bio taj što su imali mnogo rženice koju nisu hteli da prodaju u bescenje.

-Pokazalo se da smo napravili dobar poslovni potez, jer pekara dobro radi sve ove godine. Imamo zaposleno petoro ljudi, a mi iz porodice razvozimo hleb. Koristimo samo našu rženicu jer sa 100 jutara dobijemo 30 do 35 vagona, u zavisnosti kako koje godine rodi. To sve sameljemo i nemamo potrebu da dokupljujemo žito. Ako procenimo da će nam možda više trebati, onda više i posejemo, karikamo kako nam kad treba. Isto tako sejemo i

kukuruzu onoliko koliko nam treba, ove godine smo posejali 30 jutara, a soje 140 jutara – kaže Milan, dodajući da porodica Marković drži i 300 ovaca i 250 svinja, a da je nekada ta cifra dosegala i do 700 grla.

A na pitanje da li se danas od poljoprivrede može živeti, Milan kaže: -Može, ali nema mudrovanja, mora sve na vreme da se radi, treba biti vredan i raditi sve po rasporedu. Ja sam zadovoljan ovim poslom, posebno zato što ga volim. Sve mlade koji imaju mogućnosti terao bih da se bave poljoprivredom, umesto što idu i rade kod nekoga za sitne pare. Jedino što mi se ne sviđa jeste to što nemamo zagantovanu cenu naših proizvoda.

Njegov sin **Branislav Marković** ima 42 godine i poljoprivredom se bavi uz njega još od malih nogu. Pomagao je ocu Milanu u poslovima na njivi i danas sa njim zajedno obrađuje oko 320 jutara zemlje, od čega je polovina u njihovom vlasništvu, a drugu polovinu uzimaju u arendu. Tu gaje standardne poljoprivredne kulture - repu, soju, kukuruz i pšenicu.

-I zimi i leti ustajem u 15 do 5, najpre razvezem hleb, a onda se gledam nekih poslova u štali ili na njivi. Od mehanizacije imamo sve što nam je potrebno, imamo jednog stalno zaposlenog radnika, a kada je sezona poslova u punom jeku unajmimo i dvojicu-trojicu sezonskih radnika – kaže Branislav.

S. M. – M. M.

Milan sa sinom Branislavom

Pun obor prasića

Milan Marković ispred svoje pekare u centru sela

AKTUELNO

INĐIJA • AKTUELNO IZ AGENCIJE ZA RURALNI RAZVOJ

Protivgradne mreže najisplativije

Najveći broj povraćaja izvršen je za konkurse koji se odnose na dodelu sredstava za unapređenje korišćenja poljoprivrednog zemljišta kroz nabavku opreme za zaštitu poljoprivrednih kultura od vremenskih nepogoda i nabavku ostale opreme, a reč je o protivgradnim mrežama. Takvih povraćaja imamo ukupno u 17 poljoprivrednih gazdinstava a reč je o sredstvima u visini od 23.895.110 dinara

Kako su poručili nadležni iz Agencije za ruralni razvoj u Indiji, u prethodnom periodu je izvršen presek stanja povraćaja sredstava kada je reč o aktuelnim konkursima kod Pokrajine.

Prema rečima **Nemanje Čorka**, bilo je aktuelno pet konkursa, a sledeći presek se očekuje narednog meseca.

-Kada je u pitanju konkurs za dodelu sredstava za sufinansiranje nabavke konstrukcija i opreme za biljnu proizvodnju u zaštićenom prostoru u 2015. godini, tri poljoprivredna gazdinstva su stekla pravo na povraćaj u ukupnom iznosu od 549.000 dinara. U pitanju su dva poljoprivredna gazdinstva iz Novih Karlovaca i jedno iz Novog Slanakena kaže direktor agencije i dalje objašnjava.

-Sledeći konkurs na osnovu kojeg je izvršen povraćaj se odnosi na konkurs za dodelu sredstava za sufinansiranje nabavke opreme za navodnjavanje i izgradnju eksploatacionih bunara. Radi se o sredstvima u visini od 685.120 dinara i dobila su ih dva gazdinstva. Naredni konkurs se odnosi na dodelu sredstava za sufinansiranje nabavke opreme za male prerađivačke kapacite. Reč je o jednom gazdinstvu u ukupan iznos povraćaja je 4.500.000 dinara – kaže Nemanja Čorak.

-Najveći broj povraćaja izvršen je za konkurse koji se odnose na

Protivgradne mreže za 17 gazdinstava

dodelu sredstava za unapređenje korišćenja poljoprivrednog zemljišta kroz nabavku opreme za zaštitu poljoprivrednih kultura od vremenskih nepogoda i nabavku ostale opreme, a reč je o protivgradnim mrežama. Takvih povraćaja imamo ukupno u 17 poljoprivrednih gazdinstava a reč je o sredstvima u

visini od 23.895.110 dinara - napominje on i dodaje.

-Kada je reč o javnom oglasu za zemljište dato u zakup a radi se o staračkim domaćinstvima, bilo je ukupno 22 domaćinstva sa povraćajem od 842.808 dinara.

Direktor Agencije za ruralni razvoj u Indiji podseća da je prošle ne-

delje počela predaja zahteva za regresiranje premije osiguranja i kaže da se subvencionisanje osiguranja useva i plodova sprovodi dugi niz godina. Zahtev se podnosi jedanput godišnje u dva primerka od 15. juna do 31. oktobra tekuće godine.

-Za meru regresiranja osiguranja se izdvaja 400.000.000 dinara

iz budžeta Republike Srbije. Subvencionise se, odnosno regresira 40 odsto od plaćene premije osiguranja umanjene za iznos poreza. Pravo na korišćenje regresa ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice, odnosno nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstava.

Kako dalje navodi mogu se osigurati usevi i plodovi od rizika umanjena prinosa, rasadnici i mladi višegodišnji zasadi pre stupanja na rod i životinje. Pravo na regres ostvaruje se tako što se zahtev za ostvarivanje prava na regres podnosi Ministarstvu finansija i privrede Upravi za trezor. Uz zahtev se podnosi overena kopija polise osiguranja izdate od strane društva za osiguranje kod koga je podnosilac zahteva osiguran u periodu od 1. novembra prethodne do 31. oktobra tekuće godine i potvrda o izvršenom plaćanju ukupne premije osiguranja. Ako je fizičko lice odnosno nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva zaključilo ugovor o proizvodnji sa organizatorom proizvodnje koji je osigurao useve, plodove, višegodišnje zasade, rasadnike i životinje u njegovo ime i za njegov račun, to lice podnosi potvrdu izdatu od strane društva za osiguranje kod koga je osiguran i potvrdu o izvršenom plaćanju ukupne premije osiguranja.

Marija Balabanović
Foto: Nemanja Čorak

Pod plavim nebom – šareni izgnanici

Leto tek što je počelo, a Sremci su već napustili svoje kuće i poput grozdova počeli se sabirati po svojim sokacima i klupama kojih uprkos vremenu punom iskušenja, raskinutih prijateljstava i zaboravljenih poznanstava još uvek ima zadivljujuće puno.

Oni mlađi, kako to već generacije potvrđuju, počinju potragu za skrovitim mestima, a ne nedostaju ni oni koji su posle višemesečnih skrivanja od vetrova, snega i kiša, konačno sa svojim stadima izašli na zelene livade, gde zavaljeni u debelu hladovinu, sa pastirskim torbicama udobno smeštenim pod glavama uživaju u prvim danima sremačkog leta.

Izgnanik

Pod plavim nebom, sa tek po kojim kao na silu udenutim oblakom, rastegla se šarena ravnica. Od Save do Dunava, uzigao se prkosno kukuruz, pozlatilo se klasje, raspukle su oranice, razmiledi se ljudi ognjuti raznim bojama i brigama. Sve to

nekuda ide, žuri, nošeno vetrom, sunčevim zrakom, gonjeno poslovi- ma, koji, čini se, jedini leti rađaju brže od semena duboko porinutog u plodnu utrobu zemlje.

Među „gonjenima“ je i **Spasa Milošević**, šezdesetsedmogodišnji Mandelošanin čije su nam ovce uredno izmešane sa nekoliko crnih pulina, okupljene oko debele hladovine pedantno okrećenog drvoreda koji krase ulazak u ovo mitrovačko selo, ne mareći puno za potrebu da se upravo tim putem do utrobe sela dođe, poput drumskih razbojnika preprečile stazu.

Glave pokrivene neurednom kapom, odeven slojevito, sa štapom u naboranim rukama i kanapom na čijem kraju je skakutao maleni kao ugarak crni pulin, Spasa zaista seća na izgnanika. Odmahujući rukom, kaže da to i jeste i to poslednjih gotovo šest decenija, koliko po Fruškogorskim padinama prati svoje ovce.

- Pastir je uvek izgnanik. Bilo leti bilo zimi. Istina, leti je lakše, nema vetrova, snega, nema kiša, ali sa druge strane, ima sunca dosta, što

ako čovek ne ume da se sakrije (a Spasa nije jedan od takvih), može da bude prilično gadno, priča nam Spasa.

Bivanje izgnanikom, kaže, nije mu teško. Istina, godine su stisle, noge sve teže podnose tvrdu mandelošku zemlju, ali, onoga kome je „izgnanstvo“ ušlo u krv, biti što dalje od svoje kuće, pitanje je opstanka.

- Svikao sam sa ovcama, kao i one sa mnom. Već šest decenija sam uz njih i sada, kada sam star, da mi nije ovih šetnji i plandovanja, ne znam kako bih preživljavao godine i samoću. Iskreno da kažem, ne zanima me mnogo ni to što je cena loša, a jeste, jer se ovde pre svega radi o ljubavi koja sa svakim letom postaje sve veća, nastavlja priču Spasa sve zatežući kanap na čijem kraju, bez umora i želje za stankom skakuće maleni pulin: - Učim ga tek kako se posao radi. Svaki izgnanik ima svog pulina, svog čuvara i pomagaja. U životu sam ih dosta obučio, a čini mi se da će mi ovaj biti poslednji. Zato ga volim i trudim se da ga učim tako da bude koristan i onome ko bi ga možda uzeo posle mene. Istina, to sa pulinima ne ide baš lako, ali ako uspem da ga dobro podučim, možda bude imao sreće.

Sa sobom u svoje izgnaničke pastirske šetnje, Spasa vodi i Micu, magaricu koja, kako kaže, ima samo jedan zadatak: da ga seća na mladost.

- Stidljiva je, ali volim kada je kraj mene. Ranije, dok sam bio mlad i dok je pastira i ovaca bilo više, magarci su bili i te kako korisni, jer su nosili svu opremu koju jedan pastir mora da ima. Sada kada više za nju nema toliko posla i kada može mirno da planduje u hladovini, služi da me seti na te moje mlade dane. Zna... priča nam sa setom Spasa, u Mandelosu imate svega nekoliko stada, a do pre par decenija bilo je toliko da niste mogli da izbrojite. No vremena se menjaju i ljudi u njima. Tu se ništa ne može. Mene nema ko da nasledi i kada nas nekolicina pastira, izgnanika, da tako kažem, konačno odemo i postanemo pravi pravcati izgnanici sa ovog sveta, više neće biti ko da tera ovce po nasim brdima...

Ovaca će biti, pastiri će izumreti pre njih

Na još jednog izgnanika naišli smo u Šašinci. Na onoj, uz Vašarište, verovatno jedinjoj pravoj livadi koja se pruža tik uz put koji sa nadvožnjaka vodi u ovo selo pitomih, širokih ulica, omeđenih velikim čuprijama kojima se nekada, kada je Bog po zemlji hodio, merio ugled

Radoslav Divnić - Bata

Ništa nije lepše od jagnjeta...

šašinačkih gazda, upoznali smo **Radoslava Divnića - Batu**.

Kao i njegov nešto mlađi kolega iz Mandelosa, i Bata (77) je poput onih izgnanika koji poslednjih dana okupiraju pažnju čitave Evrope, glavu pokrio starim šeširom, u jednako naboranje ruke smestio pastirski štap, sve to u jednako debeloj hladovini, posmatrajući svojih 70 ovaca.

Kao i njegov nešto stariji kolega iz Mandelosa i Bata je zašao u sedmu deceniju života i baš kao i Spasa Milošević, svestan je da neće imati više ko da ga nasledi.

- Ovaca u Sremu ima sve manje. Svojevremeno, ja sam imao i radnike iz Bosne, ali sada toga više nema. Čujem da se tu i tamo neki može naći u iriškim selima. Kod nas ovde, bliže Savi to je stvar prošlosti. A i zašto bi

i dolazili kad nema ko da ih plati? Recimo, mi više u Šašincima nemamo ni pašnjake. Ranije smo išli na Leget, ali eto i to je oduzeto, pa se tamo više ne može, priča Bata i dodaje: - Ja se ne predajem. Cena je loša, sve je manje dobrih kupaca, ali ako. Ja sam svikao da idem uz ovce i ne želim da se ostavim tog posla, dokle god imam snage. Trenutno imam ojagnjenih deset i još njih koje svakog momenta mogu da se ojagnje. To mi je dodatni motiv da ne dižem ruke od ovaca. Istina je da ćemo mi pastiri izumreti pre njih, ali bez obzira na to ništa mi nije lepše od veselog malog jagnjeta. Ja sam ne tako davano imao 300 komada, danas eto tek trećinu od toga, ali ne marim za druge. Dok sam živ, biće i ovaca u Šašincima, zaključuje razgovor Bata.

S. Lapčević

Spasa Milošević

Mica se stidi

Koliko godina toliko ovaca... još malo

ŠID • SREDNJOŠKOLAC ALEKSANDAR JUROŠEVIĆ, UZGAJA ŽIVOTINJE IZ HOBIJA

Želja mi je da imam svoj ranč

I dok njegovi vršnjaci igraju igrice na kompjuteru, 16-godišnjem Aleksandru računar koristi za neke mnogo važnije, životne stvari. Preko interneta je naučio da muze koze, a u tome su mu najviše pomogli snimci sa Jutjuba. Čitao je i mnogo tekstova na tu temu, pratio iskustva drugih, a pre nekoliko dana je napravio i svoj prvi sir, za šta je recept našao, takođe, na internetu

Iako ima tek 16 godina **Aleksandar Jurošević** iz Šida u svom dvorištu drži toliko mnogo životinja da bi uskoro mogao da se pohvali i spostvenim mini zoološkim vrtom. O svima njima Aleksandar se brine potpuno sam, a poseduje 80 zečeva, pet koza, tridesetak japanskih šarana, 300 akvarijumskih ribica, 15 papagaja, guščiće, ukra-snu živinu...

- Sve ove životinje je prvo držao moj tata, a ja sam još od malih nogu pomagao, zapravo odrastao sam uz njih i tako sam ih i zavoleo. Oduvek sam maštao o tome da kada porastem imam svoj ranč i nadam se da će mi se jednog dana ta želja i ostvariti. Pričao sam nedavno sa jednim čovekom koji ima svoj sopstveni ranč i on mi je kazao da mu je trebalo 200.000 evra da ga napravi, tako da su to zaista ogromne pare. A da bih ostvario taj svoj san imam u planu najpre da završim školu, prvo srednju pa onda i neku višu, kako bih imao dobru platu i kako bih mogao nešto da uštedim, mada u ovo današnje vreme teško da se to i može - priča Aleksandar.

Da bi stigao da nahrani svoje ljubimce ovom vrednom srednjoškolu ne predstavlja problem ni da ustaje svako jutro bez alarma tačno u šest sati, bez obzira na to da li je zima ili leto, radni dan ili vikend. Obaveze oko njih nastavljaju se i nakon povratka iz škole, ali Aleksandar ipak - zahvaljujući dobroj organizaciji i svojoj vrednoći, sve postiže. Ne zaostaje ni sa ispunjavanjem škol-

Aleksandar Jurošević iz Šida

skih obaveza, tako da je prvi razred srednje trgovačke škole završio sa odličnim uspehom.

I dok njegovi vršnjaci igraju igrice na kompjuteru, Aleksandru računar koristi za neke mnogo važnije, životne stvari. Preko interneta je naučio da muze koze, a najviše u tome su mu pomogli snimci sa Jutjuba. Čitao je i mnogo tekstova na tu temu, pratio iskustva drugih, a pre nekoliko dana je napravio i svoj prvi sir, od punomasnog kozjeg mleka. Zbog sira je počeo da uzgaja i nanu, jer je pročitao da je kozji sir sa ovom biljkom izuzetno zdrav

Bazen sa japanskim šaranima

i lekovit.

- Recept za sir sam, takođe, našao preko interneta, a i svoju prvu kozicu sam dobio na poklon tim putem. Kasnije sam nju zamenio za neku drugu vrstu koja daje mleko. To mleko sam zatim prodavao da bih kupio drugo jare i tako sam lansirao krug - objašnjava Aleksandar i dodaje da kada preko interneta trguje sa nekim uglavnom gleda da to bude lična trgovina, da se sretne sa tom osobom, a i tada uglavnom sa njim ide tata.

Kaže da ga roditelji podržavaju u njegovom hobiju, a da mu tata i deda često i pripomognu kada on ne može sve sam da stigne.

- Ipak, sugerišu mi često da, ipak, malo smanjim broj životinja. Međutim, to meni izgleda ne vredi govoriti, jer ja stalno kući donosim nešto novo, evo baš pre neki dan sam nabavio nekoliko guščića. Prošle godine sam držao i patke, ali sam morao da ih poklonim kad je počela zima, jer nisam imao gde da ih držim. Imam u planu da proširujem broj ljumibaca, ali sve zavisi od toga koliko će mi to dozvoliti prostor i novac - novac je tu, zapravo,

Od kozjeg mleka počeo je da pravi sir

najveći problem - objašnjava Aleksandar.

Veliki broj ovih životinja dobio je na poklon, a jedan deo i on poklanja drugima. Samo manji broj prodaje

i to isključivo da bi pokrio troškove hrane, s obzirom da mora sve da kupuje.

A na pitanje da li mu je žao kada neku životinju mora da proda, zamisli se, uzdahne pa kaže:

- Nije, jer moram... Pomirio sam se tim. Moram da zaradim pare da bih kupio hranu za druge životinje, jer se dovijam na razne načine. Recimo, nedavno sam nabavio preko interneta neku kuću, pa sam onda njega dao za jagnje, a jagnje sam zamenio za kukuruz. Znači, ceo krug sam napravio da bih što manje uložio a što više dobio. Nemam tu nikakve zarade, nego ovo sve radim isključivo iz ljubavi. Istina da je ovaj moj hobi skup, ali ja ipak ne odustajem od njega.

S. Mihajlović
foto: M. Mileusnić

U kavezima ima oko 80 zečeva

Soba puna akvarijuma

Zečevi

Iako je zečije meso na ceni, ovaj srednjoškolac kaže da ne može da ga proda jer u Šidu nema kupaca. A kapacitete ima takve da bi mogao da ima hiljadu komada mesečno, jer ima ženke koje kote 9 do 15 komada.

Kaže da je jedne godine od zečijeg mesa pravio i kobasice, mada tu ima jako puno posla jer zeca treba najpre oguliti, pa mu onda odstraniti kosti.

- Kilogram zečetine bi trebao da košta pet evra, ali se u Šidu ne može postići cena veća od 400 dinara. To je isključivo zato što imam nelojalnu konkurenciju, jer ima par njih koji uzgajaju zečeve a ne daju pare za hranu, nego kradu detelinu i kukuruz, tako da se njima isplati to meso prodavati po 200 dinara. A ja kupim kukuruz, kupim detelinu i idem ručnom kosom da kosim seno kako bi taj zec bio što zdraviji i što kvalitetniji. Uz sve to kupim i granule jer se zec teško othrani bez granula - objašnjava Aleksandar Jurošević iz Šida.

PROLEĆNA SETVA I PRIPREMA ZA ŽETVU 2015. GODINE

Rod će sabirati preko 700 kombajna

Uspesna setva, kao najznačajniji posao u proizvodnom ciklusu poljoprivrede, predstavlja preduslov za ostvarenja dobrih rezultata u agraru. Vremenski uslovi koji su bili tokom marta i aprila 2015. godine omogućili su kvalitetnu pripremu i setvu svih jarih useva. Setva je obavljena u optimalnom roku, uz relativno povoljne uslove za nicanje useva, tako da su postignuti zadovoljavajući sklopovi biljaka, što je jedan od preduslova za dobre prinose. U aprilu je bilo manje padavina od uobičajenih što je stvorilo male probleme u nicanju i porastu useva, ali su padavine krajem aprila i u maju znatno popravile uslove vlage u zemljištu i omogućile normalni razvoj useva. Slaba akumulacija u poljoprivredi, nepovoljno kreditiranje, nestabilni uslovi privređivanja, smanjili su ulaganja u novu proizvodnju, pa će nam prvenstveno zavisiti od vremenskih prilika, a ne od nivoa agrotehnike.

Obim i struktura setve trebalo bi da odražava bilansne potrebe za poljoprivredno - prehrambenim proizvodima na domaćem tržištu, ali i planiranog izvoza. Na opredeljenje proizvođača šta će sejati ove godine u velikoj meri je uticalo kretanje

cena osnovnih ratarskih useva na domaćem tržištu i cene na evropskim i svetskim berzama, ostvareni finansijski rezultati u toj proizvodnji prošle godine i mere države.

Sumirajući rezultate prolećne setve i uslove u kojima se razvijaju usevi sada je od velike važnosti da se urade poslovi na nezi useva kako bi se u navedenim proizvodno ekonomskim uslovima ostvarili što bolji proizvodni rezultati.

Vremenski uslovi

Jedan od najvažnijih faktora u uspehu proizvodnje kako jarih tako i ozimih useva u suvom ratarenju su vremenski uslovi koji vladaju pred setvu, u toku setve i u vegetaciji. Padavine su ključni faktor u našem klimatu i po količini zimske zalihe vlage možemo da procenimo uspeh setve i daljeg rasta useva. Analizom padavina u zimskom periodu konstatovali smo da je novembar prošle godine u Sremu bio sa padavinama daleko ispod višegodišnjeg proseka (10 mm) i da su zalihe zimske vlage u zemljištu popravljene u decembru i januaru i februaru ove godine. Količina padavina u zimskom periodu ukupno je bila veća za 25 posto iz-

U Sremu je zasejano 178.855 ha

nad višegodišnjeg proseka. U 2015. godini vremenski uslovi su bili:

Januar 2015. godine na teritoriji Srema karakterisalo je toplije vreme od uobičajenog tokom većeg dela meseca sa većom količinom padavina u odnosu na višegodišnji prosek. Hladno vreme praćeno susnežicom i snegom uz formiranje snežnog pokrivača na čitavoj teritoriji obeležilo je početak januara. Više temperature vazduha tokom druge i treće dekade meseca nisu remetile fazu mirovanja prezimljujućih useva. U ovom mesecu na teritoriji Srema registrovano je više padavina nego što je uobičajeno. Tokom prve dekade najčešće je padao sneg i formiran je snežni pokrivač na čitavoj teritoriji. Krajem prve i početkom druge dekade, sa porastom temperature vazduha došlo je do otapanja snežnog pokrivača.

U **februaru** bilo je promenljivo, nešto toplije vreme od uobičajenog tokom većeg dela meseca, sa većom količinom padavina u odnosu na višegodišnji prosek. Od kraja prve do početka treće dekade svakodnevno je bilo slabih do umerenih, a

pojedinih dana i jakih jutarnjih mrazeva. Temperatura zemljišta u zoni korena prezimljujućih ozimih useva nije se spuštala ispod -2°C , tako da podzemni organi ovih kultura nisu bili ugroženi. U februaru 2015. godine na teritoriji Srema je registrovano 66 mm padavina, 43 mm više padavina u odnosu na višegodišnji prosek. Tokom prve dekade došlo je do formiranja snežnog pokrivača na čitavoj teritoriji Srema. Česte padavine i visoka vlažnost vazduha tokom većeg dela februara u nekim delovima Srema pogodovali su slabijem razvoju biljnih bolesti na ozimim kulturama.

Mart 2015. godine na teritoriji Srema karakterisalo je prosečno toplo vreme (nešto iznad proseka) sa manjom količinom padavina u odnosu na višegodišnji prosek. Tokom meseca često su se smenjivali periodi sa nešto hladnijim i nešto toplijim vremenom od prosečnog, u proseku to je bilo 1,2 stepena iznad proseka. Pojedinih dana bilo je pojave slabih i umerenih jutarnjih mrazeva. Toplotni uslovi u poslednjoj dekadi marta najviše su doprineli pokretanju vegetacije rano cvetnih vrsta i sorti košticevog voća. Obilnije padavine registrovane su u prvoj polovini meseca i krajem marta. Nestabilno vreme sa čestim padavinama tokom marta, uz povećanu vlažnost vazduha, pogodovalo je razvoju biljnih bolesti na ozimim žitima

Tokom **aprila** bilo je promenljivo, prosečno toplo vreme sa znatno manjom količinom padavina u odnosu na višegodišnji prosek. Nepovoljni agrometeorološki uslovi u prvoj dekadi meseca i dosadašnjem delu proleća, pojava mrazeva, hladno i vlažno vreme, ometali su i omogućavali cvetanje i oplodnju ranocvetnih košticevih voćnih vrsta, kao i klijanje i nicanje posejanih kultura iz rane prolećne setve. U drugom delu aprila sa toplijim vremenom, redom pojavom padavina i porastom temperature zemljišta stekli su se povoljniji uslovi za setvu, klijanje i nicanje jarih useva, kao i za obavljanje aktuelnih poljoprivrednih radova. U aprilu je zabeleženo manje padavina od uobičajenih, tako da su uslovi vlažnosti imali karakter umerene suše.

U **Maju 2015.** godine na teritoriji Srema bilo je promenljivo, nešto toplije vreme od uobičajenog. Toplotni

uslovi u maju su omogućavali normalan rast i razvoj svih poljoprivrednih kultura. Tokom maja u Sremu je registrovano skoro dva puta više padavina od uobičajenih, prosečnih padavina za maj. Svakodnevne i obilne padavine tokom druge polovine maja, omogućavale su neprekidno vlaženje lišća i drugih biljnih delova tako da su uslovi za nastanak i razvoj biljnih bolesti tokom ovog meseca bili idealni. Temperature vazduha su u većini dana bile visoke, iznad proseka što je pogodovalo aktivnosti biljnih štetočina.

Tok radova

Poljoprivredni radovi su tokom prve dekade januara zbog hladnog vremena i snega bili u prekidu. Vremenski uslovi u nastavku meseca su, uz povremene prekide zbog padavina, omogućavali obavljanje predviđenih poljoprivrednih radova. Najvažniji poslovi koje je trebalo uraditi tokom ovog meseca su: rezidba, đubrenje, zimsko prskanje, zaštita od glodara u voćnjacima i vinogradima, obrada zemljišta, priprema toplih leja i drugi pripremni radovi za prolećnu setvu i sadnju.

Većina poljoprivrednih radova predviđenih za februar mogla je da se obavlja uz povremene prekide zbog padavina, raskvašenog zemljišta i postojanja snežnog pokrivača. Najvažniji poslovi koje je trebalo uraditi tokom ovog meseca su: prihranjivanje ozimih useva, rezidba, đubrenje, zimsko prskanje, zaštita u voćnjacima i vinogradima, obrada zemljišta, priprema toplih leja i drugi pripremni radovi za prolećnu setvu i sadnju.

Tokom prve polovine marta česta pojava padavina i raskvašen površinski sloj zemljišta ometali su obradu i pripremu parcela za ranu prolećnu setvu. Takođe, nedovoljno visoke temperature zemljišta i povećana vlažnost setvenog sloja su odlagale početak intenzivnih radova na setvi jarih kultura. Od sredine meseca do sredine treće dekade preovlađivalo je suvo i toplije vreme pa su uslovi za obavljanje radova na njivi bili povoljniji. Osim poslova vezanih za prolećnu setvu vremenski uslovi su odlagali i ometali i obavljanje drugih poljoprivrednih radova: prihranu ozimih žita, setvu i rasadivanje povrća, završetak rezidbe u voćnjacima i vinogradima, zaštitu od prouzrokovaca biljnih bolesti i štetočina i suzbijanje korova.

Setva je obavljena u zadovoljavajućem roku

Rod će sabirati preko 700 kombajna

Površine pod jarim kulturama 2014. i 2015. godine

Kultura	Zasejane površine ha		
	2014	2015	Index
Šećerna repa	14.485	8.375	0,58
Suncokret	8.690	9.267	1,07
Soja	22.363	30.017	1,34
Merkantilni kukuruz	118.942	119.506	1,00
Semenski kukuruz	1.102	299	0,27
Jari ječam	322	170	0,53
Povrće	5.243	5.610	1,07
Krmno bilje	2.172	2.215	1,02
Duvan	2.488	2.126	0,85
Ostalo	832	1.270	1,53
UKUPNO:	176.639	178.855	1,01

Hladno i vlažno vreme u prvoj dekadi aprila onemogućavalo je i ometalo obavljanje aktuelnih poljoprivrednih radova, naročito pripremu zemljišta i setvu jarih useva. U drugom delu meseca, sa poboljšanjem agrometeoroloških uslova, većina predviđenih radova je mogla normalno da se obavlja. Osim setve jarih useva, to su setva i sadnja povrća, obrada zemljišta u voćnjacima i vinogradima, prolećno prskanje i zaštita voćnjaka od prouzročivača biljnih bolesti i štetočina, suzbijanje korova.

Tokom većeg dela maja vremenski uslovi su omogućavali obavljanje aktuelnih radova u polju, kao što su: završetak setve jarih useva, setva i sadnja povrća, suzbijanje korova, berba ranog voća i povrća, zaštita useva od prouzročivača biljnih bolesti i štetočina, kosidba i drugi. Kiša i hladno vreme u trećoj dekadi maja onemogućavali su berbu ranog voća i povrća, ometali kosidbu zbog poleganja livada, sprečavali primenu mera zaštite u voćnjacima i vinogradima.

Zasejane površine

Ovog proleća u Sremu je zasejano 178.855 ha, što je za 2.216 ha više nego prošle godine (+1,25 posto). Ovo povećanje površina je rezultat smanjenja zasejanih površina prošle jeseni pod strninama. Povoljni vremenski uslova ovog proleća su omogućili da se setva jarih useva uglavnom obavi u optimalnom roku.

Setva **šećerne repe** nije mogla da počne u prvoj dekadi marta ne-

go polovinom druge dekade marta zbog padavina i vlažnosti zemljišta. Setva je vršena u povoljnim zemljišnim uslovima, tako da je nicanje, možemo reći uslovlilo dobre sklopove biljaka kod ove kulture. Majske padavine su nadoknadile aprilsku deficit i popravile zalihu zemljišne vlage za dalji razvoj useva. Povoljni uslovi su doprineli uspehu herbicida u borbi protiv korova na ovoj kulturi, tako da su sada usevi šećerne repe uglavnom čisti bez korova. Prošlogodišnji problemi u isporuci ove kulture šećeranama, niske digestivne, veliki odbici nečistoće, a naročito jednostrano smanjenje cene korena prošle godine i pri ugovaranju ove godine su uslovlili da ova kultura ove godine zauzme samo 8.375 ha, 42 posto manje površine u odnosu na prošlu godinu.

Setva **suncokreta** obavljena je u optimalnim rokovima u Sremu, posle majske padavine usevi se nalaze u dobrom porastu, sa solidnim sklopovima. Prošlogodišnja niska cena suncokreta nije uticala na smanjenje površina pod ovom kulturom, već do malog povećanja, suncokret je ušao u tradiciju gajenja u određenim delovima Srema.

Soja je ove godine u setvi u Sremu zasejana u optimalnim rokovima, malo je bilo problema u drugoj polovini aprila, ali su padavine u maju uticale na intenzivan rast ove kulture i postizanje solidnih sklopova biljaka. Soja je, kao što se i predviđalo, ovog proleća bila „hit“ kultura, zasejana je u Sremu na rekordnim površinama (30.017 ha). Bilo je malo problema sa neblagovremenom snabdevenošću semena za setvu.

Pšenica je u fazi nalivanja zrna

Merkantilni kukuruz koji na sremskim poljima zasejan na površinama kao i prošle godine (samo 0,5 posto većim) imao je blagovremenu pripremu i setvu sa možda malo suvljim uslovima za nicanje onih useva koji su kasnije u aprilu zasejani. Majske kiše su popravile to stanje. Može se konstatovati da su male površine zasejane u prvim rokovima setve što je možda bio propust u ovogodišnjoj setvi

ove kulture. Usevi kukuruza imaju dobar porast i u sadašnjem trenutku padavine bi dobrodošle za dalji nesmetan razvoj ove kulture.

Stanje useva

Pšenica se sada nalazi u fazi nalivanja zrna, u periodu kada su usevi već pokazali svoj potencijal prinosa. Ostaje samo da se vidi koliko će biti uspešna faza nalivanja zrna i zrenja. Znamo da je setva prošle jeseni obavljena skoro na 50 % površina u novembru van optimalnog roka i da su mnogi usevi i pored dobrog prezimljavanja ostali preredeni i niski u porastu što nisu preduslovi za dobre prinose. Dobri vremenski uslovi tokom proleća nisu mogli u mnogome da poprave ovo stanje, tako da se ne očekuje godina sa visokim prinosisima. Može se konstatovati da ima useva pšenice i ostalih strnina koji obećavaju visoke prinose, što još zavisi od daljih vrtemenskih uslova.

Priprema mehanizacije i silosa

Ove godine u žetvi strnina trebalo bi da učestvuje oko 700 kombajna u Sremu. I pored nabavke malog broja novih i repariranih kombajna (kombajni su nam većinom zastareli i nepripremljeni), zbog velike brojnosti mehanizacija će biti sposobni da na vreme obavljaju žetvu. Očekuju se kvarovi, koji su posledica nedovoljnog ulaganja na pripremi kombajna, zbog čega će biti značajno povećani gubici zrna u žetvi, veliki deo prinosa će nam ostati na njivi umesto u silosima. Transportnih sredstava će biti dovoljno, mada će i kod njih biti gubitaka zbog lošeg stanja. To ukazuje da je ukupna situacija kod mehanizacije veoma loša i da se obnova mehanizacije mora ubrzati.

Skladišnog prostora ima dovoljno. Ne očekuju se veći problemi oko prijema pšenice i ostalih strnina. Mnogi silosi su spremni i za dosušivanje pšenice ako za to bude potrebe.

ESP

Skladišnog prostora ima dovoljno

Soja zasejana u optimalnim rokovima

KLIMATSKI IZGLEDI ZA LETO 2015. GODINE U SRBIJI

Temperatura iznad proseka

U većem delu Srbije se očekuje toplo leto sa srednjom temperaturom vazduha iznad višegodišnjeg proseka, naročito u severnim krajevima. Prosečno toplo leto se očekuje na istoku i u delu centralne Srbije. Klimatski izgledi pokazuju da će najveće pozitivno odstupanje temperature biti tokom avgusta. Predviđa se da će se tokom juna, jula i avgusta broj tropskih dana, sa maksimalnom temperaturom preko 30°C, kretati u intervalu od 25 do 40 dana, a u brdovito-planinskim predelima oko 4 dana. Broj tropskih noći, sa minimalnom temperaturom iznad 20°C, u Beogradu će iznositi oko 20, a u

ostalim delovima Srbije, sem u brdovito - planinskim predelima, očekuje se da bude u intervalu od 3 do 10 noći.

U većem delu Srbije se očekuje količina padavina u granicama višegodišnjeg proseka. Očekivane letnje količine padavina su manje u odnosu na prošlu godinu. Treba napomenuti da će i pored ovakvih uslova sporadično postojati mogućnost da u planinskim predelima bude više padavina usled razvoja konvektivne oblačnosti i pojave intenzivnih pljuskova.

Dakle, u celoj Srbiji se očekuje da leto 2015. godine bude toplije i suvlje u odnosu na leto 2014. godine.

Vremenska prognoza za juli				
Datum	Maksimalna	Minimalna	Kol. padavina	Komentar
1.	24	15	1 mm	Oblačno
2.	25	17	0 mm	Delimično obl.
3.	25	17	0 mm	Delimično obl.
4.	25	17	0 mm	Sunčano
5.	25	18	0 mm	Sunčano
6.	25	18	0 mm	Sunčano
7.	25	18	0 mm	Sunčano
8.	25	18	0 mm	Sunčano
9.	25	18	0 mm	Sunčano
10.	25	18	0 mm	Sunčano
11.	25	20	0 mm	Sunčano
12.	25	14	2 mm	Pljuskovi
13.	26	13	0 mm	Sunčano
14.	26	14	0 mm	Sunčano
15.	26	14	0 mm	Sunčano
16.	27	17	0 mm	Sunčano
17.	31	18	2 mm	Sunčano
18.	23	18	3 mm	Prohladno
19.	26	14	0 mm	Delimično obl.
20.	27	14	0 mm	Sunčano
21.	27	15	2 mm	Sunčano
22.	28	14	0 mm	Sunčano
23.	30	18	0 mm	Sunčano
24.	31	18	3 mm	Sunčano
25.	29	18	5 mm	Oluja i kiša
26.	29	18	3 mm	Oluja i kiša
27.	29	16	5 mm	Oluja i kiša
28.	28	18	2 mm	Oluja i kiša
29.	29	19	3 mm	Oluja i kiša
30.	29	17	2 mm	Oluja i kiša
31.	29	16	5 mm	Oluja i kiša

KORISNI ZDRAVSTVENI SAVETI ZA LETO

Hrana kao lek

Hladite se i hidrirajte: pijte dovoljno vode, najmanje dve do četiri čaše ujutro kad ustanete, i slične količine ako vežbate ili boravite napolju i bavite se nekom fizičkom aktivnošću. Nosite flaširanu vodu sa sobom. Većini ljudi je potrebno 1 do 1,5 litar vode dnevno - ako je veoma toplo ili se više znojite zbog vežbanja, biće vam potrebno i više vode.

• Dok uživate u suncu i aktivnostima na svežem vazduhu, zaštitite se od prekomernog izlaganja sunčevim zracima. Nosite naočari za sunce, na glavu stavite šešir, redovno nanosite kremu za sunčanje sa odgovarajućim zaštitnim faktorom. Tokom najtoplijeg dela dana uživajte u hladu. Ako preterate i koža vam pocrveni na suncu, koristite gel od aloje ili neki drugi prirodni preparat (sa što manje hemikalija).

• Ako još uvek niste počeli da se bavite nekim sportom, leto je idealno vreme za to. Aerobne aktivnosti su važne za zdravlje srca: vozite bicikl, brzo hodajte, trčite, igrajte tenis, plivajte, planinarite... Na ovaj

način ne samo da ćete pomoći telu, već će velike koristi imati i vaš um.

• Jedite sezonski - iskoristite plodove leta, voće i povrće kojeg na pijaci ima u izobilju. Jedite namirnice koje hlade: sveže voće i povrće, salate od sirovog povrća, pijte puno vode. Uključite i proteine, najbolje one iz koštunjavog voća, klica mahunarki, semenki, soje, jogurta, kefir, sira, ribe.

• Provodite vreme sa porodicom, decom, prijateljima. Uživajte u prirodi. Idite na izlete. Ako ste u mogućnosti, otputujte na odmor u selo, na obalu reke, na more, na planinu, tamo gde ćete moći da ostvarite blizak kontakt sa prirodom.

• Opustite se, pročistite um. Leto je vreme odmora, vreme kada je dobro malo usporiti sa poslovanjem, uživati na svetlosti sunca koja stimuliše hormone. Ostavite mobilni telefon kod kuće, ne uključujte tv i kompjuter bar nedelju dana.

• Pijte tzv. „sunčeve čajeve“, odnosno čajeve skuvane na suncu! Preporučujemo čaj od hibiskusa,

Rashladujte se

Vežbajte

nane, kamilice, limunove trave, cvetova crvene deteline. Stavite listove, ili cvetove ili kesicu čaja u 1,5 ili 2 litra vode i ostavite na jakom suncu dva sata (a možete i ceo dan).

• Možete da pravite i „mesečeve čajeve“, koji će podstaći vašu maštu. Ostavite čaj da se natapa u vodi koju obasjava mistični mesec. Dodajte malo kore od limuna ili grančicu ruzmarina i nekoliko cvetova jasmína u svoju kombinaciju „mesečevog čaja“.

• Suplementi mogu da podignu nivo energije potreban za letnje aktivnosti. Vitamini B kompleksa smiruju i pomažu u proizvodnji energije na ćelijskom nivou, vitamin C i drugi antioksidanti štite organizam od stresa, hemijskih zagadivača, delovanja slobodnih radikala. Leti se preporučuju: sibirski

Jedite plodove leta

ženšen kao energetski tonik i zaštitnik od stresa, beli glog za zdravlje srca, koren sladića za energetsku

ravnotežu i lakše varenje, kineska anđelika (dong quay, Angelica sinensis) kao tonik za žene.

U polju padaju otkosi

Žetva je posao godine. Zbog količine i kvaliteta roda treba ga završiti u što kraćem roku, pogotovu ove godine kada je nebo uveliko okrenulo leđa poljoprivrednicima, koji su već pretrpili ogromne štete od vremenskih (ne)prilika.

Žito i druga zrnasta roba se skladište. Vlažno zrno (ispod 14 odsto vlage) treba pre uskladištenja osušiti u sušarama. U drugoj polovini jula završava se žetva strnih žita u ravničarskim, a pri kraju meseca i u brdsko-planinskim krajevima. Odmah posle žetve zemljište se priprema za setvu drugog useva. Ako se gajenje drugog useva ne planira, strnište se plitko uzore. Odmah, dok je kombajn još na njivi. To je bitno radi čuvanja dragocene vlage, razgradnje žetvenih ostataka, nicanja i uništavanja korova. I važno upozorenje ratarima – ne spaljujte slamu i druge ostatke na strništu! To mnogi čine, a to je višestruko štetno. Tamo gde ima uslova za navodnjavanje ekonomično je sejati postrne useve kraće vegetacije za zrno, silažu i zeleni dubrenje. Tu se misli na kukuruz grupe zrenja 100, sirak, suncokret, soju, heljdu, stočnu repu...

Širokoredni usjevi, u kojima još mogu da se kreću mašine, mogu se po potrebi prihraniti i međuredno kultivirati (kultivatorom, đubriličom). U slučaju suše, veoma je korisno useve navodnjavati.

Po završetku žetve dobro je uzeti uzorke zemljišta za hemijsku analizu i to je prvi i izuzetno važan posao u okviru priprema za jesenju setvu.

U ovom mesecu treba raditi na uređenju zemljišta održavajući kanale i puteve, ugrađivanjem drenaze, ravnanjem, kalcifikacijom.

Juli je mesec berbe

Slede veliki radovi u poljima

U povrtnjaku: Okopava se, plijevi, prihranjuje...

Povrće je u julu najčešće žedno i treba ga što više zalivati. Naravno, ako ima uslova za to. Posebnu brigu treba povesti o zaštiti od bolesti. Obrađuje se zemljište nakon branja kultura. Okopava se, pljevi i prihranjuje povrće, posebno redovno to treba činiti posle zalivanja ili kiše.

Vadi se prvo beli, a zatim i crni luk. Za vađenje pristize i krompir. Počinje berba krastavaca i paprika. Nastavlja se sadnja kupusa, kelja i karfiola. Seju se cvekla, boranija, šargarepa, peršun, salata, praziluk i krastavci kornišoni, te rotkva i pozni kupus.

Kod stoke: Početak tova

U julu, a i ranije, može se pristupiti tovu stoke koja se ne planira za priplod. Dobro je i korisno da se prethodno kastriraju svi mužjaci, jer onda bolje koriste hranu i brže se tove. Posebnu brigu treba voditi o razdvajanju životinja po polovima jer polna zrelost pojedinih životinja veoma često nastupa dosta rano i nije u skladu sa njihovom fizičkom razvijenosti.

Ovo je mesec kada se treba odlučiti koliko ćemo stoke „zimiti“, što znači da se mora planirati odgovarajuća količina stočne hrane i prilagoditi je za zimski period. Pored

sena, potrebno je za zimski „jelovnik“ osigurati korenasto krtolasto bilje i silažu kao i dovoljne količine prostirke i koncentrata. Od veličine štale, svinjca, ovčarnika, živinarnika i drugo zavisi broj stoke koja će zimovati jer smeštajni kapaciteti su među najbitnijim preduslovima za prezimljavanje stoke.

U voćnjaku i vinogradu: Mesec berbe

Pošto je juli obično najsušniji mjesec u godini, potrebno je, radi čuvanja vlage u zemljištu, obratiti posebnu pažnju površinskoj obradi

zemljišta (drljanje, frezanje ili prašenje), zatim zastiranje površina ispod krošnje travom, a gde postoji mogućnost, obavezno primeniti navodnjavanje.

Berba voća u ovom mesecu takođe je važan posao, jer sazrevaju plodovi mnogih sorti višanja, kajsijsa, bresaka, kupina, krušaka, jabuka pa i neke sorte šljive, a nastavlja se berba malina i ribizli.

U zasadima jagoda treba zakidati stolone (lozice) na bokovima, a kod malina se, posle završetka berbe, do zemlje orezuju i uklanjaju svi izdanci koji su doneli rod iz malinjaka. Gde god ima uslova za navodnjavanje, to se čini uz pedantno

ekonomisanje vodom. Počinje ljetnja sadnja jagoda.

U julu voćari mogu da nastave zelenu rezidbu voćaka radi formiranja željenog oblika krune. Prema potrebi obavlja se zaštita. Letnje voće se bere, a zemljište, prema potrebi, obrađuje kultivatorom. Počinje i kalemljenje okularenjem na spavajući pupoljak jabuke, kruške i kajsijsa. Odsecanje kalem – grančica za letnje kalemljenje na spavajući pupoljak vrši se na sam dan kalemljenja ili dan ranije, a za kalemljenje na ostale načine, odmah po prestanku ili pre kretanja vegetacije. Do upotrebe, kalem-grančice treba čuvati u pesku u podrumu. Voćare podsećamo da se berba plodova namenjenih čuvanju obavlja dva do četiri dana pre pune zrelosti.

U vinogradima lastare treba prikratiti i provući između žica. U redu se obavlja četvrto ili peto prašenje, a između redova peta plitka obrada zemljišta. Ako je suša, zalivati lozu. Kanale i puteve treba stalno održavati.

U vrtu i na okućnici: Sadenje ukrasnog grmlja

U vrtu i na okućnici treba da uživati od lepote mirisa i svežine. Preporučuje se okopavanje leja jer od zalivanja i letnih kiša može da se stvori pokorica, koju treba razbiti da bi se obezbijedio pristup vazduha u zemljište. Ovo je mesec koji se smatra kao najpovoljnije vrijeme za sadenje ukrasnog grmlja.

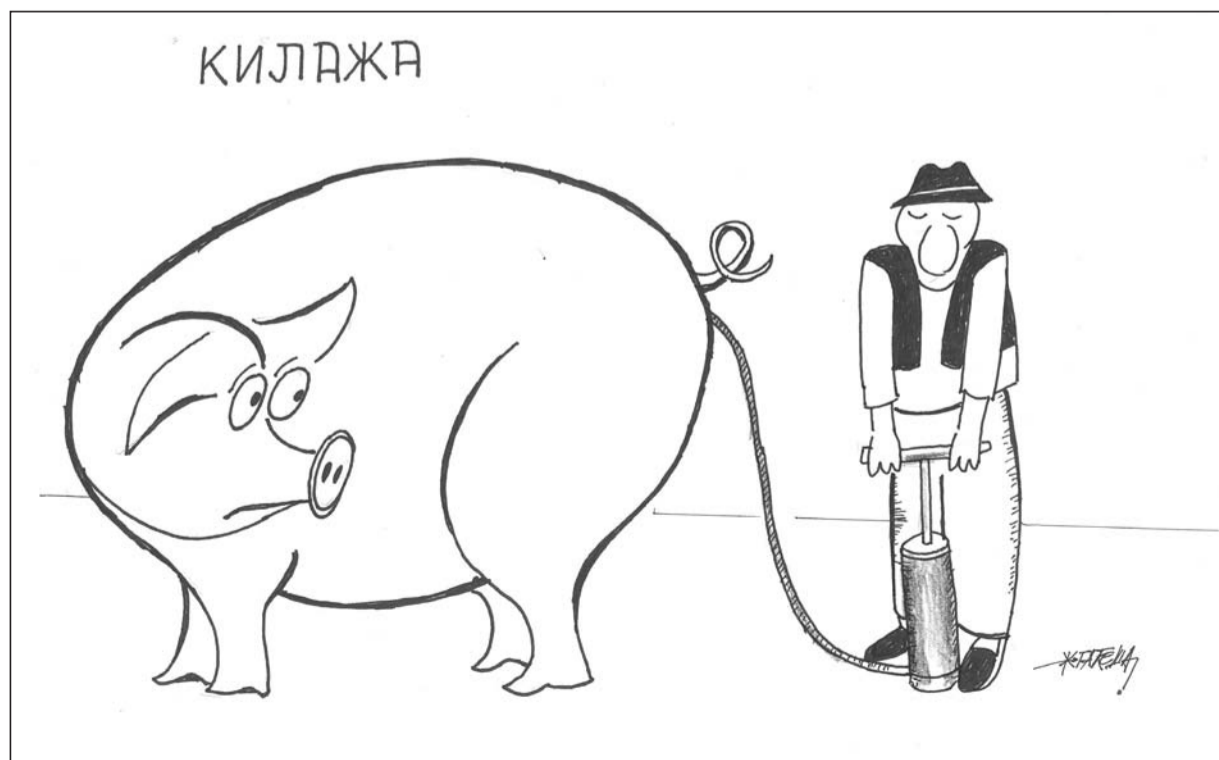
Ukrasne biljke zasađene u proleće treba malo orezati da bi se uspostavila ravnoteža između podzemnog i nadzemnog dela.

Sadnja ukrasnog grmlja

Počinje tov

Promet roba na Produktnoj berzi

od 15. 06. do 19. 06. 2015.

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Pad cene soje
- Dešavanja na svetskim berzama

Iako je prošlonedeljni promet najavljuvao bolje dane na organizovanom robno-berzanskom tržištu, kada je obim prometa u pitanju, radna nedelja od 15.06.-19.06. nas je vratila u već viđene, vrlo skromne, okvire berzanskog trgovanja. Prometovano je svega 475 tona robe, što predstavlja tek četvrtinu prošlonedeljnog količinskog prometa. Istovremeno realizovana vrednost prometa od 12.421.750,00 dinara, je za čitavih 76,47 % manja nego prethodne nedelje, uz konstataciju da su u strukturi prometa učestvovali samo kukuruz i soja.

Prošlogodišnjom pšenicom nije trgovano, prvenstveno zbog činjenice da su se potencijalni kupci na vreme i u dovoljnoj meri snabdeli hlebnim zrnom, tako da bez previše tenzije očekuju prvu cenu novog roda.

Stočni ječam novog roda se nudio tokom nedelje, ali zainteresovanih kupaca za ponuđene cene koje

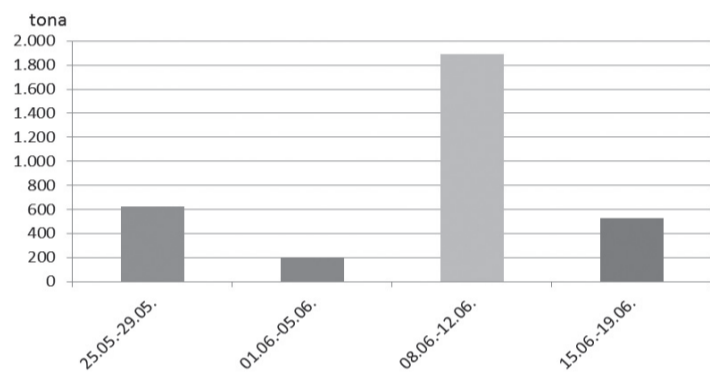
su gravitirale oko 15,50 din/kg, bez PDV-a, nije bilo.

Istovremeno, tržište kukuruza je i dalje nastavilo da pokazuje trend pada cene. Početkom nedelje kukuruz se nudio po 15,40 din/kg, bez PDV-a, što je za oko 30 para niže nego prethodne nedelje, ali kupci nisu bili spremni da plate ni tu cenu. Tek krajem nedelje kao rezultat sporadičnog interesovanja izvoznika za pripremu kukuruza za izvoz, u domaćoj luci, registrovano je nekoliko berzanskih poslova kupoprodaje kukuruza po ceni od 15,80 din/kg, bez PDV-a, u ukupnoj količini od 300 tona, ali uz klauzulu "fco isporučeno u domaćoj luci otpreme", što po logici stvari poskupljuje cenu žutog zrna, koja bi se eventualno postigla uz ugovaranje standardnog pariteta isporuke - "fco utovareno u silosu prodavca".

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda u posmatranom periodu, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, rod 2014, fco-kupac	350	17,38	350	17,38	-
Soja, rod 2014.	175	40,37-41,80	175	40,37-41,80	-1,74%
Soja, rod 2014. vlaga do 13,5%, gratis lager do 10.07.2015.	200	40,70	-	-	-
Kukuruz, rod 2014.	250	17,36	-	-	-
Sojina pogača	25	48,40	-	-	-

Iako je prošla nedelja registrovala pad cene kukuruza, ipak se čini da je tržište soje i dalje pad cene iste, najznačajnija vest sa ovonedelnog trgovanja na "Produktnoj berzi". Nakon prvog ovonedelnog trgovanja po ceni od 38,00 din/kg, bez PDV-a, cena soje je nastavila da pada, da bi do kraja nedelje dostigla 36,70 din/kg, bez PDV-a. Prometovano je ukupno 175 tona soje u zrnu po prosečnoj nedeljnoj ceni od 41,19 din/kg (37,44 din/kg, bez PDV-a), što je za 1,73 % niže nego prethodne nedelje.

Količinski obim prometa u poslednje četiri nedelje

PRODEX

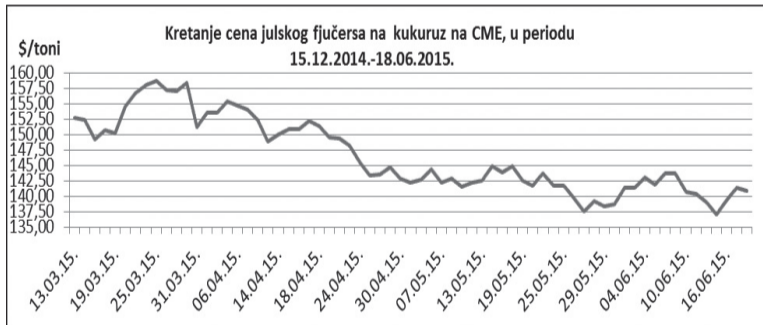
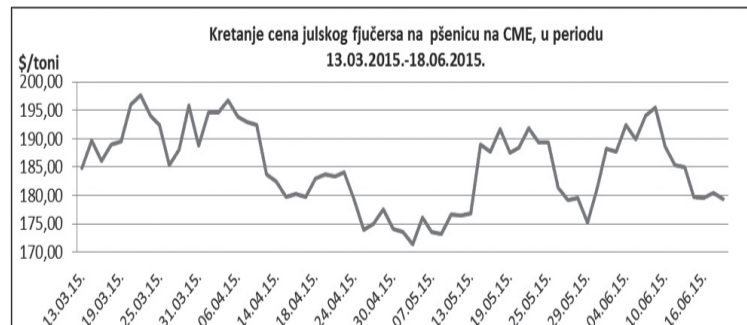
Da je bilo interesovanja za ponuđene prodajne kotacije za kukuruz, PRODEX bi svakako zabeležio značajan pad indeksne vrednosti. I pored pomenute činjenice, kao rezultat daljeg pada zaključene berzanske cene soje

u zrnu, PRODEX i drugu nedelju za redom beleži pad vrednosti. Na današnji dana ovaj berzanski indeks vredni 203,36 indeksnih poena, što je za 0,49 indeksnih poena niže nego prethodne nedelje.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP, JULSKI 2015.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	185,05 \$/t	179,75 \$/t	179,53 \$/t	180,49 \$/t	179,31 \$/t
Kukuruz	138,97 \$/t	137,08 \$/t	139,36 \$/t	141,41 \$/t	140,94 \$/t

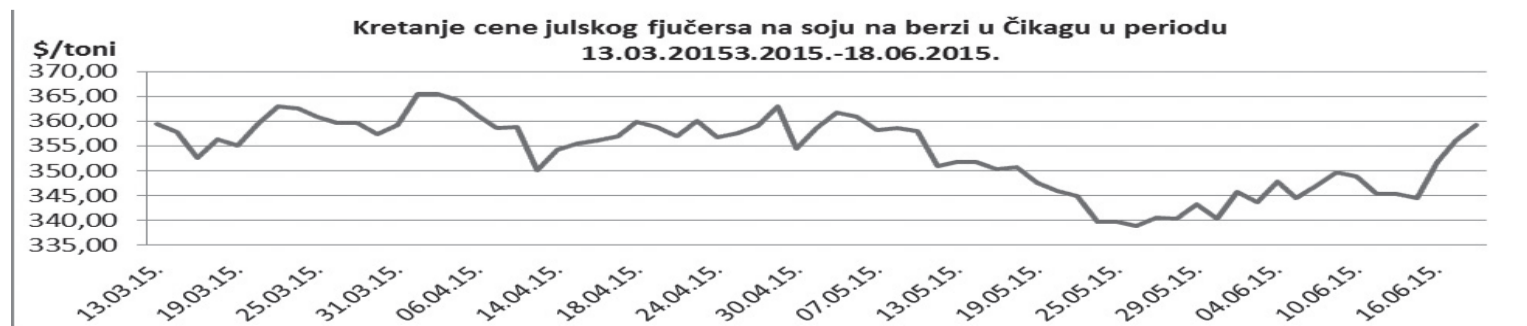
Najviše zahvaljujući poboljšanju vremenskih uslova na jugu Velikih Ravnica u SAD-u, odnosno prestanka obilnih padavina i nastavkom ra-

dova na njivama, došlo je do pada cene pšenice na čikaškoj berzi.

Julski fjučers na pšenicu je u posled-

njih nedelju dana na čikaškoj berzi pao za 3,22%, dok je fjučers na kukuruz skuplji za 0,45%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno, jul 15	345,40 \$/t	344,52 \$/t	351,79 \$/t	356,05 \$/t	359,21 \$/t
Sojina sačma, jul 15	317,40 \$/t	313,20 \$/t	320,80 \$/t	323,70 \$/t	326,60 \$/t

Soja je sa isporukom u julu skuplja za 4,00%, dok je sojina sačma skuplja za 4,21%.

BUDIMPEŠTA	
PŠENICA	KUKURUZ
153,38 EUR/t (futures avg 15)	131,02 EUR/t (futures jul 15)

EURONEXT PARIZ	
PŠENICA	KUKURUZ
178,25 EUR/t (futures sep 15)	162,00 EUR/t (futures avg 15)

Pšenica je u Parizu u odnosu na prošli petak jeftinija za 2,86%, dok je u Budimpešti pala za 0,53%. Avgustovski fjučers na kukuruz u Parizu, pao je u odnosu na prošli petak za 1,67%, dok je u Budimpešti vrednosno manji za 2,19%.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs
INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7³⁰ do 14³⁰

SPONZOR
Francuski hibridi kukuruza i suncokreta
Limagrain d.o.o.
21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagrain.com
branimir.alivjovic@limagrain.com
www.limagrain.rs

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.

ZBOG VRUĆINA POVEĆAN BROJ PACIJENATA U AMBULANTI

Hipertoničari i astmatičari najugroženiji

Kada su visoke temperature vazduha, preporučuje se nošenje lagane, svetle i komotne odeće i obuće od prirodnih materijala, unos dosta tečnosti, naročito vode, konzumiranje lagane hrane i dosta voća - kaže dr Marije Gršić Dobrić, lekar opšte prakse

Prema rečima dr **Marije Gršić Dobrić**, lekara opšte prakse u Vašici, Batrovcima i Ilincima, toplotni talas koji je u prethodnom periodu zahvatio naše krajeve imao je brojne neželjene efekte na zdravstveno stanje stanovništva: povećao se broj pacijenata sa simptomima iscrpljenosti, osipima kože, otocima donjih ekstremiteta, glavoboljama, a bilo je i pacijenata koji su nakon dužeg boravka u polju imali kratkotrajne gubitke svesti.

- Visoke temperature same po sebi nisu opasne ako se obrati pažnja na fiziološku adaptiranost organizma na njih. Adaptiranost se postiže postepenim povećavanjem vremena provedenog napolju, da bi se nakon tri-četiri dana zdrav orga-

nizam u potpunosti prilagodio boravku na visokim temperaturama uz adekvatan unos tečnosti - ističe doktorka, dodajući da vanrednih intervencija na terenu zbog dejstva toplote nije imala, iako je broj hroničnih pacijenata koji su zatražili pomoć lekara u ambulanti bio više-struko uvećan.

Među hroničnim pacijentima pomoć od doktorke Marije zatražili su hipertoničari, odnosno pacijenti koji uzimaju lekove za snižavanje arterijskog pritiska, zbog glavobolje, vrtoglavice i ubrzanog rada srca, oboleli od šećerne bolesti su se javljali zbog hipoglikemije koja je prouzrokovana povećanim gubitkom tečnosti znojenjem usled povećane fizičke aktivnosti karakteristične za ovo

Dr Marija Gršić Dobrić u ambulanti u Vašici

Gužva u čekaonici

doba godine i astmatičari koji su se javljali sa simptomima gušenja, a uzrok tome je, pored visoke temperature, velika koncentracija polena drveća, trava i korena u vazduhu.

Meštani Vašice, Batrovaca i Ilinaca su se javljali i zbog sličnih zdravstvenih tegoba, a doktorka ističe da je u Batrovcima bio povećan broj pacijenata koji su zatražili pomoć

lekara usled ugriza insekata.

- Kada su visoke temperature vazduha, preporučuje se nošenje lagane, svetle i komotne odeće i obuće od prirodnih materijala, unos dosta tečnosti, naročito vode, konzumiranje lagane hrane i dosta voća. Poslove u polju treba obavljati u hladnijim delovima dana, a ko se odluči da vreme provede na suncu, na kupalištima,

rekama i jezerima obavezno treba da nosi šešire sa što većim obodom, naočare za sunce i da nanosi kremu za sunčanje sa odgovarajućim zaštitnim faktorom. U zatvorenim prostorijama sa rashladnim uređajima voditi računa da razlika između spoljašnje i unutrašnje temperature ne bude veća od osam stepeni - savetuje dr Marija Gršić Dobrić. **G. N.**

ZANIMLJIVA IZDANJA

BILJEM PROTIV KARCINOMA (5)

Nije svaki tumor rak

(Prenosimo izvode iz knjige "Lekovitim biljem protiv karcinoma" autor Momčilo Moci Srećković, Slobomir 2015.)

Izrasline na telu, organima i tkivima koje prelaze granice njihovih dimenzija nazivaju se tumori. Za razliku od normalne pojave umnožavanja ćelija (u slučaju rasta, zamene izumrlih ćelija novim i sl.) tumor predstavlja nekontrolisano umnožavanje ćelija.

Kad se povede reč o tumorima uobičajeno je da se odmah pomisli na rak.

Međutim, svaki tumor ne mora biti rak. Po svojim oblicima, tumori mogu biti dobroćudni (benigni) i zloćudni (maligni).

Benigni - dobroćudni tumori predstavljaju bolesti čije opšte obeležje umnožavanja ćelija nekog tkiva ili organa, što ustvari čini tumor koji se može videti ili opipati.

Naziv „rak“ je dobijen od latinske reči kancer, što znači kraba, morski rak, koju su u najstarija vremena lekari koristili da opišu neizlečive, smrtonosne bolesti kod ljudi.

Ovaj simboličan naziv je asociirao na klešta raka koji čvrsto drži plen i više ga ne ispušta. U prošlosti naš narod je nazivao „živa rana“ bolest koja se ne može izlečiti (naprimer živa rana na dojci) to jest one koje dovode do smrti obolelog. I danas se naziv „rak“ često poistovećuje pojmovima koji označavaju neizlečivost, bol i smrt, što je sa medicinskog stanovišta neopravdano.

Maligni - zloćudni tumori brzo rastu, ugrožavaju zdravlje obolelog i ako se ne leči dolazi do smrti.

Zavisno od ćelija iz kojih nastaju, maligni tumori mogu biti kancerogeni (ako potiču od površinskih delova ko-

že, sluzokože i žlezda) i sarkomi (ako se razvijaju iz mišića, kostiju, hrskavica, tetiva i dr.)

Još nije poznat precizan mehanizam kojim iz prirodnog, fiziološkog rastvora i razvoja ćelije prelaze u nekontrolisano maligno razmnožavanje, razvoju tumora pogoduju mnogi uticaji iz spoljašnje sredine i iz samog organizma. U spoljašnje činioce ubrajamo: fizički, hemijski, geografski, pušenje, ishrana, alkohol i dr.

A u unutrašnje činioce svrstavamo: pol, starost, rasna pripadnost, porodična sklonost i dr.

Osobe u dobu od 20 - 40 godina života najvećim delom lišene su zdravstvenih nevolja, međutim najčešćim uzorcima razboljevanja i smrti, rak zauzima jedno od prvih mesta. To se naročito odnosi na rak pluća, želuca i dojki.

Od raka najviše se oboljeva u životnom dobu između 40 - 60 godina, ali od ove podmukle bolesti nisu lišena ni deca kod kojih su ova oboljenja mnogo opasnija i praćena visokom smrtnošću.

Ako se rano otkriju i pravilno leči maligni tumori mogu se uspešno lečiti i kontrolisati, a znatan broj i definitivno izlečen.

Karcinom kože izlečiv je u 80 - 90. odsto slučajeva, karcinom grlića materice na vreme otkriven (u prvoj fazi) izlečivi su u 95. odsto slučajeva, kao i karcinom debelog creva, a neki oblici leukemije i malignih oboljenja limfnih žlezda takođe se veoma uspešno leče.

Od najstarijih vremena čovek se borio kako sebi pomoći? Ublažavati ili uklanjati moguća štetna dejstva spoljašnjih uticaja: zabrana pušenja, zaštita od zračenja, uklanjanja štetnih dejstava katrana i njegovih derivata, azbesta, hroma, nikla, anilinskih boja, ograničiti upotrebu alkohola - najviše na 1 - 2 čašice žestokog pića ili jednu flašu piva ili ¼ litra vina dnevno.

U ishrani smanjiti masnoće životinjskog porekla, rafinirane šećere, hemijski obrađene namirnice prskane zaštitnim sredstvima, ne insistirati na rentgenskim pregledima - lekar će vam proceniti kada za to postoji stvarna potreba, imati uravnotežen ritam rada i odmora.

Ženama se savetuje da lično kontrolišu dojke, odlazite kod lekara na preglede.

U slučaju naglog gubitka telesne težine preko 5.kg. i koji se ne mogu objasniti određenim razlogom treba se obratiti lekaru. Zatim ako su uvećane limfne žlezde ili ima čvorova ili otvrdnuća po telu. U slučaju povraćanja i iskašljivanja krvi, dugotrajne promuklosti.

Lekaru treba se obratiti ako postoje ranice (ili kraste koje ne prolaze 10 - 20. dana, naročito ako se nalaze na usnama - donjoj), jeziku i na donjem delu usne šuplje.

Zatim kod pojave zatvora ili proliva koji se ponavljaju, krvarenja iz čmara, bilo da je izmet crno-mrke boje ili da postoje tragovi sveže krvi.

Posle 40-te godine neophodno je

kontrolisati hemoroide kod hirurga ili gastroenterologa, zatim ako se pojavi krv u mokraći.

U slučaju uvećanja, crvenila, krvavljenja ili bola mladeža na koži, potraži savet lekara.

Žene bi trebalo da potraže pomoć lekara kad se primeti promena u obliku i čvrstini dojke u poređenju sa drugom, kada se zapazi da se bradavica na dojci, koja je do tada bila ispupčena, počne da uvlači u dojkju, kad se napipa čvorčić na dojci, kad se iz bradavice izlučuje iscedak izvan perioda trudnoće ili pak sukrvična tečnost i kad postoje bolovi u dojci.

Prekancerozne su promene na tkivima koje mogu biti mesto nastanka malignih bolesti, mogu prethoditi karcinomu. U pitanju su grupa ćelija koje se razlikuju od ćelija tkiva od koga nastaju. Kod njih dolazi do poremeća-

ja sazrevanja (medicinska displazija) ubrzanog deljenja, odnosno promene izgleda i biološkog ponašanja. Međutim, ovakva grupa ćelija još ne poseduje glavne osobine malignog tumora (raka, karcinoma).

Na usnama (naročito donjoj) prekanceroze imaju oblik beličastih pločastih zadebljanja (leukoplakija) koja se viđaju i na desnim, jeziku i nepcu.

Na bronhijama su to promene ćelija epitela bledoružičaste boje (metaplazije), polipi u želucu i debelom crevu takođe su prekancerozna stanja.

Mladeži na koži na nekim mestima koja su izložena trenju (pojas, vrat) ili na tabanima, između prstiju, takođe se mogu tretirati kao prekanceroze.

Kako sebi pomoći? Ne pokušavajte samolečenjem, već odlaskom lekaru!

MALI OGLASI

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA

- Prodajem traktor Ferguson sa jednoosovinkom prikolicom, moguća registracija. Tel: 061/16-15-189.
- Prodajem traktor IMT 578, plug 755. Tel: 063/660-748.
- Prodajem traktor IMT 578, plug 755. Tel: 063/660-748.
- Traktor IMT 539, 1990. god. u odličnom stanju. Tel:063/531-155.
- Traktor kosačica tek donesen iz inostranstva. Ispravan, očuvan i u odličnom stanju. Pogoni ga motor Briggs od 8 konja i ima 1 kosu zahvata 80cm. Veoma pogodan je za košenje veće trave zbog samog oblika kućišta a isto tako je veoma okretan. Zimska cena, veoma povoljno! Tel:061/171-50-38.
- Traktor Massey Ferguson 3650. 150 konja, 2670 radnih sati, još su na njemu fabričke gume. Tel:065/250-66-25.
- Traktor Ursus C 355. Boja 71 naradžasta, snaga motora 36kW, prva registracija 1980. Zvati posle 17h. Tel:022/650-429.
- Traktor IMT-560, 1983. godište. Tel:022/476-092.
- Motorni traktorčić Gutbrod, od 8KS, benzinac mali potrošač, sa kosom od 88cm (dva noža od po 44cm oštri, travu izbacuje na desnu stranu, ima 3 brzine, motor Briggs-ov. Tel: 064/218-74-00.
- Jednoredni kombajn za kukuruz Zmaj 214, u ispravnom stanju. Tel:063/801-71-33.
- Massey Ferguson 4370, 2003 godište, ima 110KS, veoma je tih i udoban, brz oko 50 kmh, izuzetno dobro stanje, registrovan, 3980 sati, klima. Tel:065/250-66-25.
- Prodajem traktor IMT 578, plug 755. Tel: 063/660-748.
- Prodajem motokultivator Lombardini sa frezom i prikolicom 8,5KS. Tel: 063/516445 i 066/627-52-36.
- Kombajn Zmaj 191 H u perfektnom stanju, sa žitnim hederom 5.2m i adapterom za suncokret i kukuruz, originalnim kolicima i jednim prednjim rezervnim točkom, 1991. godište, vredni pogledati. Tel:063/569-433.
- Kupujem traktore, kombajne, berače, adaptere, prikolice, sejačice i drugu poljoprivrednu mehanizaciju. Stanje nebitno. Tel: 061/6931-066.
- Prodajem berač Zmaj 222 '86 godište 060/025-81-41.
- Prodajem IMT 560 novi tip i plug dvobrazni Lemind Leskovic. Tel: 064/40-62-990.
- Prodajem trobrzani plug 14 coli. Tel:064/70-11-181.
- Prodajem traktor ferguson 533 ekstra stanje povoljno, kamion mercedes 813 pre par dana registrovan i kamion zastavu 650. Tel:066/92-76-783.
- Prodajem samohodnu vadilicu za šećernu repu sa prednjom vučom u ispravnom stanju. Tel:063/776-58-04.
- Prodajem berač eko 3500 garažiran, prvi vlasnik. Tel:064/46-157-39.
- Prodajem jednoredni berač slovenački i levator za istovar kukuruza 9 m. Tel:714-544.
- Prodajem pneumatsku sejalicu za kukuruz i dve krave sa teladima od 14 i 28 dana. Tel: 064/12- 52-950.
- Prodajem traktor TORPEDO 9006 1985.god, sa prednjom vučom, pomoćnom hidraulikom, registrovan, zadnje gume nove. Tel:063/591-716.
- Prodajem IMT560 novi tip i plug dvobrazni „Lemind“ leskovic Tel: 064/40-62-990.
- Prodajem kombajn Zmaj 142 85. god. u odlicnom stanju ili menjam za kombajn Zmaj Dania 3600. Tel:022/715 406.

- Prodajem kombajn Zmaj 142 ispravan cena po dogovoru. Tel: 064/862-34-53.
- Prodajem John Deere kombajn 1075 H4; širina hедера 4,9 metara, bunker 5 tona, 5 slamotresa, hidropogon, sečka, klima. Cena: dogovor. Tel: 064/700-58-75.
- Prodajem traktor New Holland, kabina, sečka, kosa 3 metra. Tel: 022/630-872.
- Prodajem traktor 542 bez kabine, drljaču trokrilnu i tanjiraču sa 20 diskova, berač dvoredni Zmaj i plugove. Tel: 063/1945-478
- Prodajem traktor Toma Vinković, 18 KS, tanjiraču i levator. Tel: 022/2741-219, 064/3685-247.
- Prodajem traktor IMT 565 i berač za kukuruz Zmaj 214s. Tel: 063/802-18-41.
- Prodajem traktor Belarus 52 sa prednjom vučom. Cena 1.500 E. Tel: 022/669-147.
- Prodajem traktor Zetor 5011, prskalica RAU 330 litara, plug dvobrazni na pomeranje, špartač IMT dvoredni, grablje Šempeter 220, drljača 4 krila i levator 9 metara. Tel: 064/315-91-18
- Prodajem frezu sa priklučcima. Tel: 022/2741-029.
- Prodajem motokultivator IMT 506. 022/2741-258, 065/4033-077.

OPREMA

- Prodajem plug IMT jednobrazni, špartač dvoredni i drljaču malu dvokrillnu, povoljno. Tel: 022/268-0081 i 064/403-18-32.
- Prodajem prikolicu za razbacivanje stajnjaka, nemačku, nosivosti tri tone. Tel: 064/123-96-41.
- Prodajem plug KUHN trobrzani. 2009. godište, izuzetan. Tel: 062/312-081.
- Prodajem rasturivač stajnjaka SIP ŠEMPETER 1976 godište, Novi Sad. Tel: 063/107-44-78.
- Prodajem bušilicu za bušenje ru-pa za vočke za traktor F20 i F40. Tel: 063/779-90-66.
- Krunjač za kukuruz, trofazni 3kW, bubanj širine 400mm. Tel:022/476-092.
- Berač za kukuruz Zmaj 214, 1983. god.u ispravnom stanju. Tel:063/531-155.
- Prodajem prikolicu za razbacivanje stajnjaka, nemačku, nosivosti tri tone. Tel: 064/123-9641
- Prodajem plug KUHN trobrzani. 2009. godište, izuzetan. Tel: 062/312-081
- Plug obrtač rabewerk star III. Remontovan, spreman za rad. Visina 70, dužina 90, zahvat 3x33. Tel:065/250-66-25.
- Prodajem rasturivač stajnjaka SIP ŠEMPETER 1976 godište, Novi Sad. Tel: 063/1074478
- Prodajem bušilicu za bušenje ru-pa za vočke za traktor F20 i F40. Tel: 063/7799066
- Prodajem plug IMT jednobrazni, špartač dvoredni i drljaču malu dvokrillnu, povoljno. Tel: 022/268-0081 i 064/403-18-32.
- Prikolica za motokultivator. Mo-guća zamena za kazan za rakiju. Tel:065/448-00-80.
- Prikolica jednoosovinka, kiper, 4 tone nosivosti, 1989. god. Tel:063/531-155.

Prodajem krunjač ručni, tučani. Tel: 022/685-081, 064/4615-799

- Prskalica Morava, zapremine 660L, pumpa Komet BP 105/20, širina grana 10m. Tel:064/296-37-99.
- Hladnjača za voće, povoljno. Tel:064/182-57-00.
- Podrivač (kultivator) 18 radnih organa, zahvat 3.3m. Pogodno za voćnjake, ljušćenje strnjike, pripremu za setvu. Tel:064/296-37-99.
- Zmajevka, tip 470. Svetlosna signalizacija, vazdušne kočnice, kipu-je, ima i ručnu kipu, ojačana, široke gume, registrovana. Tel:022/265-61-11.
- Mašine-rotative, remontovane, za vađenje koštice iz voća, kapacitet do pet tona na sat. Cena od 6 - 10.000 e. Tel:063/514-133.
- Atomizer za voće Mio - Standard Osjek. Malo korišćen, dobar. Tel:061/273-59-30.

**VOĐENJE KNJIGOVODSTVA
POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA
KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA
"BILANS VM"
Trg Vojvođanskih brigada BB
Sremska Mitrovica, Tel: 064/06-06-450**

- Prodajem traktor IMT 578, plug 755. Tel: 063/660-748.
- Sejačica za kukuruz SKPT-4 "OLT Osjek", mehanička četvororedna. Tel:022/476-092.
- Rasturivač za stajnjak nemačke proizvodnje. Tel:064/296-37-99.
- Muljača (kmeč) za grožđe i šljive. Od nerđajućeg materijala (inox), sa podesivim razmakom valjaka da ne drobi koštice, sa tzv. češljem za peteljke, majstorska izrada. Tel:064/881-54-03.
- Prodajem drljaču sa tri krila. Drljača ja u dobrom stanju, nigde nije varena ni lomljena. Tel: 061/283-84-79.
- Jednoredni berač Zmaj 212 sa ubrzanjem. Tel:023/786-165.
- Prodajem plug IMT 755, visoki, odlično stanje. Tel:064/167-60-92.
- Komušaljka za kukuruz, 6 valjaka, u dobrom stanju. Tel:061/283-84-79.
- Berač za kukuruz Zmaj 222, dvoredni berač, 85. god, sa lakim tarupom, nije pucao na rudi, može zamena za jednoredni berač i prikolica Lifam, može da tovari 7 tona rinfuza, u odličnom stanju. Tel:066/217-243.
- Transporter za žitarice, 8 metara, iz 2 dela. Tel:060/083-82-51.
- Metalni mehanizmi za OLT-ove mehaničke sejalice. Seje po jedno zrno. Tel:064/372-48-57.
- Prodajem sejalice za žito amazon, rasipače amazone rotacione kosačice sakupljače. Tel: 063/165-97-33.
- Na prodaju tanjirača nošena adu-tova 28 diskova radni zahvat 2.8m. Tel:064/229-91-29.
- Kupujem jednoredni silažni kombajn. Tel:063/88-696-58.
- Prodajem tešku vučenu tanjiraču zahvata 3m,0 tešku drljaču zahvata 3,3m, elevator za kukuruz 9m, dvobrazni plug Vogel Not I 950. Tel :064/43-33-528.
- Kupujem elevator za kukuruz. Tel: 060/018-88-36.
- Prodajem berač zmaj 222 remontovan i presu poljostroj odžaci u dobrom stanju. Tel:064/24-94-091.
- Prodajem samohodnu dvorednu vadilicu za šećernu repu. Tel:063/776-58-04.
- Kupujem prikolicu za rasturanje staj-naka 022/630-459.
- Kupujem frezu za traktor. Tel:063/536-21-30.

**Prodajemo univerzalni selektor za čišćenje zrna i semena svih poljoprivrednih kultura, cveća i ukrasnog bilja.
Tel: 063/8334-064 i 063/589-780**

- Prodajem korpu za traktor, arnjeve za tamića stočarku, špeditere, drlja-ce, plug, krunjač i nove autoprikolice. Tel:063/870-30-14.
- Prodajem krunjač za kukuruz sa sopstvenim pogonom transporte-rom za čokove. Kapacitet 8 t. na čas. Tel:064/171-96-86.
- Kupujem laktofriz zapremine 200 lita-ra. Tel:064/457-45-65.

- Izdajem namešten jednosoban stan u Matije Hudi. Tel: 060/448-18-11.
- Izdajem prazan dvosoban konforan stan bez grejanja, cena 100 evra. Tel: 069/175-14-88.
- Izdajem nenamešten stan u užem centru grada, Vodna 33 kod video kluba Sinema. Tel: 022/612-717 i 065/961-27-17.
- Izdajem prazan stan u Kamenjaru 65m2, klima, grejanje, prvi sprat. Tel: 622-360.
- Izdajem poslovni prostor u centru Sremske Mitrovice za školu stranih jezika ili školu računara. Tel: 022/621-309.

**Prodajem vikendicu sa šljivikom u Krčedinu sa pogledom na Dunav (vikend zona). Plac 42 ara, 220 stabala šljiva 12 godina stare, asfaltni put, trofazna struja. Cena 20.000 evra.
Mob: 063/592-235**

- Izdajem poslovni prostor, može biti kancelarija, frizerski salon ili garsonjera za stanovanje, Kralja Petra I, u pasažu. Tel: 622-360 i 063/704-98-72.
- Uzimam zemlju u zakup Sremska Mi-trovica, Veliki Radinci i okolina. Tel: 064/150-70-21.
- Prodajem kuću u ulici Đure Jakšića (Kazandžiluk). Tel: 063/534-929.
- Prodajem kuću u Lačarku cena 20.000 evra. Tel: 063/321-255.
- Prodajem kuću u Kukujevima, Pašiče-va 42. Tel: 022/742-722.
- Izdajem spratnu kuću poseban ulaz CG naselje Kamenjar. Tel: 062/154-29-10 i 640-371
- Prodajem spratnu kuću u Lačarku, uli-ca Mačvanska 16. Tel: 061/605-13-98.
- Izdajem kuću u centru Sremske Mi-trovice, grejanje na gas. Tel: 062/176-15-42.
- Prodajem kuću cca 200 m2 Pejton 2 u blizini Rode i Ideje između Stevana Sremca i Kamenjara. Tel: 064/987-28-14.
- Izdajem kuću u Maloj Bosni, povoljno. Tel: 064/235-89-76.
- Prodajem stan 28m2 u naselju Matije Hudi treći sprat, CG, cena 15.000 evra. Tel: 063/321-255.

ZEMLJA, PLACEVI, KUĆE, STANOV I, LOKALI

- Na prodaju ventilator za tovilista veliki. Tel:064/52-46-422.
- Prodajem njivu od 45 ari kod Car-skih vinograda (Šuljamačke glavice) i voćnjak od 43 ara sa strujom i vodom, potez Gložanj- Grgurevci. Tel: 022/680-081 ili 064/403-18-32.
- Prodajem jedno jutro zemlje na Ra-dinačkom putu, između Grgurevaca i Vrbare uz asfalt, leva strana idući od Grgurevaca.Tel: 064/127-29-23, šifra 5.500
- Izdajem kuću sa dvorištem bez gazde, strogi centar grada. Tel: 063/509494
- Prodajem novu ekstra sredenu kuću naselje Nikola Tesla, garaža, 3 šupe, zemljište privatna svojina. Tel:060/615-04-15.
- Prodajem plac (8.005 m2) sa kućom, objektima i ispuštom za koze, vinogradom, voćnjakom i livadom na Lipovači kod Šida (prilaz sa 3 strane), ili menjam za kuću u Erdeviku. Dogovor. SMS/Tel: 064/1629-737
- Prodajem 4 jutra zemlje u Žarkovcima pored sela uz asfalt. Tel: 061/288-31-03.
- Prodajem kuću 80m2, pomoćni objekti naselje Blok B. Tel: 640-821 i 064/581-47-20.
- Prodajem kuću sa lokalom na 4,5 ara placa kod Higijenskog zavoda ili menjam za stan uz doplatu, Stari šor41. Tel: 069/233-13-00 i 069/170-79-65.
- Prodajem novu kuću 140m2 u Lačarku naselje Bela uža. Tel: 063/32-12-55.
- Prodajem njivu od 45 ari kod Car-skih vinograda / šuljamačke glavice/ i voćnjak od 43 ara sa strujom i vodom, potez Gložanj- Grgurevci. Tel: 022/680-081 ili 064/403-18-32.
- Izdajem stan u Matije Hudi, soba sa kupatilom i kuhinjom za učenice ili stu-denkinje.Tel: 061/246-33-89.
- Prodajem garsonjeru 26m2 naselje Oroa. Tel: 063/321-255.
- Prodajem trosoban stan kod Sport-skog centra. Tel: 063/32-12-55.
- Prodajem trosoban stan 83,5 m2 naselje Matije Hudi, prizemlje, sa za-stakljenom terasom, mogućnost priklju-čenja na gradski toplovod. Tel: 064/28-11-422.

POLJOPRIVREDNI PROIZVODI

- Prodajem veću količinu rakije od šljive, moguća zamena za kazan. Tel: 022/661-312.
- Prodajem baliranu slamu, više komada. Tel: 062/116-52-61.
- Prodajem rakiju šljivu. Tel: 022/661-312.
- Prodajem rakiju šljivovicu staru 10 godina u rifuzi, povoljno. Tel.: 064/187-56-60.

• Proso, 400 kg proso sorte Alba, mađarsko belo proso, selektirano, upakovano po 25kg... 55 d/kg. Maradik. Tel:063/829-75-85.

• Prodajem veću količinu rakije od šljive, moguća zamena za kazan. Tel: 022/661-312.

• Polen sa mog pčelinjaka. 1kg, 1100 din, proizveden 2014. god. Tel:064/900-42-03.

• Pasulj zeleni. Rod 2014 ručno prebran, imam količinu od 350kg. Cena 400din/kg. Tel:063/742-69-44.

• Domaći beli luk, krupnije glavice. Tel:061/238-50-13.

• Na veliko oko 7 tona bundeve za jelo, cena po dogovoru. Tel:066/960-68-34.

• Sadnice lešnika-istarski orijaš i drobilica za lešnike i orahe. Tel:064/261-75-20.

• Jabuke prva i druga klasa, sorte ajdared i greni smit, kao i jabuke za rakiju. Jabuke su spremne u hladnjaču. Tel:062/349-616

• Prodajem jabuke za rakiju. Tel: 063/535-180.

• Prodajem kašu od kupine, drenjine i šipka. Tel: 462-345 i 061/685-53-33.

• Polen. Tel:022/712-470.

• Ovogodišnje balirano livadsko seno, cena je 1e po komadu. Seno nije kislo, ima oko 700 bala. Tel:063/339-783.

• Suncokret gricko marke Kolos, odličan, selektiran, rod 2014. god. Tel:064/127-15-17.

• Prodajem sadnice žbunastog lešnika, jednogodišnje 2 evra, dvogodišnje 3,5 evra. Adaševci. Tel: 737-311 i 063/892-50-30.

• Prodajem beli luk bosut ručno obrađivan oko 1.000 kg, semenski i konzumni. Tel:063/334-716 i 064/871-93-10.

USLUGE, POSLOVI

• Negovala bi starije osobe 24 sata uz obezbeđen smeštaj. Tel:061/365-06-52.

• Vršim usluge selidbe sa kombijem. Tel: 065/63-111-22.

• Vršim usluge selidbe svih vrsta. Tel: 064/154-75-48.

• Jesenje oranje bašti sa malim traktorom T Vinković u SM i okolini. Tel:022/631- 495 i 066/403-677.

• Uslužno molerski radovi -krečenje, gletovanje, izolacija. Popust za penzionere 30 posto. Tel: 022/613-245 i 061/681-62-32.

• Vršim usluge selidbe svih vrsta. Tel: 064/154-75-48.

• Časovi srpskog jezika za osnovce. Tel: 061/206-40-55.

• Časovi nemačkog jezika za sve uzraste i priprema za odlazak u inostranstvo. Tel: 069/636-252.

• Vodoinstalatcerski radovi, kvalitetno i povoljno. Tel: 064/22-42-197.

DOMAĆE ŽIVOTINJE

• Prodajem 8 sjarenih koza, sjarene mesec dana i deset jarića od 18-20kg, cena po dogovoru. Tel: 064/123-96-41.

• Poklanjam štenice, srednjeg rasta dobrog porekla, stari 5 meseci. Tel: 063/520-600.

• Ženke kunića starosti od 3 do 6 meseci (5-10 EUR komad), kao i skotne ženke (12.5 EUR komad). Tel:065/956-95-64.

• Ovan 400 EUR i muško jagnje 200 EUR za priplod. Oboje umatičeni. Tel:065/956-95-64.

• Prodajem ovce. Tel:066/466-802.

• Žensko ždrebe lipicanera, staro 8 meseci Tel:065/956-95-64.

• Petao, jarebičasti italijan starosti 7 meseci. Tel:061/218-45-12.

• Čistokrvna muška jarad, umatičeni. Tel:064/319-72-46.

• Muško ždrebe lipicanera, staro 10 meseci, Pluto Nasta po papiru, potpuno miran, za ostale informacije pozvati na telefon. Tel:063/820-11-75.

• Muško ždrebe haflinger, staro 9 meseci. Beogradski hipodrom. Tel:060/028-35-53.

• Tri koze za klanje, dotov, ili čuvanje. Hranjene su kukuruzom, detelinom, kukuruzovinom, 70 EUR-80 EUR po komadu. I može i dogovor. Tel:061/627-13-09.

• Vijetnamske svinje. Povoljno! Tel:065/820-90-03.

SREMSKA
POLJOPRIVREDA

• Sa "Sremskom poljoprivredom" na sremskim poljima, farmama i vašim gazdinstvima

• „Sremska poljoprivreda" svakog drugog petka na kioscima i u pretplati na vašu adresu

• Kako da unapredite sopstveni agrobiznis – kako do boljih prinosa na vašim poljima, kako do profitabilnog uzgoja na vašim farmama...

• Dragoceni saveti eminentnih stručnjaka, samo u vašoj „Sremskoj poljoprivredi"

MARKETING
Tel/fax 022/610-496
Mob:063/8526-021
E-mail:poljoprivreda@sremskenovine.co.rs

• Prodajem iznošene koke nosilje. Tel:670-267.

• Prodajem crno belo tele. Tel:064/249-42-55.

• Rasprodaja pilića od 3 nedelje. Te:063/830-87-18.

OSIGURAJTE VAŠE USEVE I PLODOVE u kompaniji sa tradicijom dugom 200 godina!
Tel: 064/4615-799

• Prodajem odrasle japanske guske i patke. Tel:022/325-232.

• Prodajem prasid težine oko 25kg. Cena po dogovoru. Tel: 064/468-35-28.

• Prodajem prasice, 5 komada. Tel:063/709-25-05.

• Prodajem devet prasica cena 280 dinara kg. Tel: 063/86-814-83.

• Prodajem 5 komada prasica. Tel:063/70-92-505.

• Prodajem kravu sa muškim teletom, Beočin. Tel:064/282-98-47.

• Prodajem suprasnu krmaču. Tel:064/372-82-57.

• Osam novih Dadenblat košnica sa pčelama. Plodište za 12 ramova 42.5 x 27. Polunastavci po dva tela sa 10 ramova (veće rastojanje između njih), Matična rešetka od okrugle žice. Poklopna daska 10x10. Pod sa mrežom protiv varoe. Australijske steege svih delova. Zbog sa ukvirenom mrežom za ventilaciju i hranilicom. Tel:064/686-06-70.

• Košnice LR i DB i ramovi za košnice sa američkim razmakom, postoji mogućnost i pojedinačno delovi. Cena ramova 30din rifuzno, a ukovani 40din. Tel:064/915-77-42.

• Regulator broja obrtaja motora za vrcanje meda. Može se naručiti za 12V i za 24V, snage do 300W odnosno 600W Tel:022/310-545.

• Prodajem odlična pčelinja društva. Tel:065/237-12-55.

KUĆNI LJUBIMCI

• Prodajem odrasle japanske guske. Tel:022/325-232.

• Poklanjam mačku i mačiče sijamskog porekla. Tel: 641-193 i 062/641-193.

• Prodajem bele puline. Tel: 060/441-4055

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA

KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "KURIR-2"

Trg Vojvođanskih brigada BB Sremska Mitrovica, Tel: 063/404-950

• Prodajem iznošene koke nosilje. Tel:670-267.

• Prodajem mlade 18-nedeljne koke nosilje u Sremskoj Mitrovici, isporuka početkom septembra. Tel.: 069/652-214, 022/631-221.

• Prodajem 14 ovaca i ovna. Tel: 022/742-814.

• Prodajem tri suprasne nazimice težine 150 kg, i veću količinu tritikala. Te.:060/13-55-937.

• Prodajem krmaču i brava za klanje. Tel:063/764-82-64.

• Prodajem krmaču za klanje težine oko 200 kg Cena 150 Din Tel:663-095.

• Kupujem ovce, il defrans ili romanov. Tel:060/450-65-55.

PLASTENICI, STAKLENICI

• Plasteni sa opremom za navodnjavanje i saksijama od stiropora za jagode. Tel:063/830-93-43 i 064/915-77-42.

• Staklenik površine 8x4m, sa policama duž celog staklenika u 3 reda. Tel:063/806-79-52.

• PVC cevi za plasteni (fi 40mm), PVC profili ograde (širina 55mm i 75mm). Tel:063/448-494.

PČELARSTVO

• Pet pčelinjih društava sa košnicom Dadanblat modifikovanih 43*27 sm sa mrežom protiv varoe, vodoravna pregrada matična rešetka, zbeg, gornja ventilacija. Saće izgrađeno, zamena saća 5 ramova godišnje. Zdrava društva. Vlasnik. Tel: 022/ 441-326 Saša ili 064/516-97-03.

• Prodajem štenice bišona i pulina. Tel: 022/710-400, 063/8251-526

• Prodajem štenice kratkodlakog ptičara. Tel: 022/716-200

• Kupujem štene rotfajlera. Tel: 022/472-155

• Sibirski haski, ekstra štenad. Tel: 065/6573-857

• Prodajem štenice Labadora. Tel: 060/010-19-71

• Prodajem štenice pekinezera, izuzetno lepi. Tel: 069/1512-294

• Prodajem rotfajlera ili menjam za šarplaninca. Tel: 064/1790-067

• Prodajem kućice rotvajlere stare mesec dana (60 evra). Tel: 060/7352-070

MOTORNA VOZILA

• Kupujem automobile ispravne, neispravne havarisane do 2.000 evra. Tel: 069/133-2132

• Prodajem Fiat Kroma 2005. godište 1900 kubika, 150 KS, automatik u odličnom stanju. Tel: 063/8526021

• Prodajem Opel Astru cena povoljna u odličnom stanju zvati do 20 časova, Tel: 064/4316411

• Prodajem auto Pežo 306, TDI, godina proizvodnje 1996, strane tablice. Tel:064/9603357 i 611-643

• Prodajem Punto 1, godina proizvodnje 1999, i auto prikolicu. Tel: 662-421 zvati uveče

• Prodajem Zastavu 128 bele boje, godina proizvodnje 1993, u izuzetnom očuvanom stanju, prvi i jedini vlasnik, prešla 60.000 km/čas, registrovana, registrovana do 28. juna 2015, cena

550 evra, cena je fiksna. Tel: 064/194-90-82.

• Kupujem automobile ispravne, neispravne havarisane do 2.000 evra. Tel: 069/133-21-32.

• Za Peglicu, novi auto delovi. Tel: 063/771-85-27.

• Prodajem Opel Askonu , registrovana. Tel: 064/432-5869

• Prodajem Ladu Rivu u dobrom stanju registrovana, plinzimske i letnje gume. Tel: 065/832-09-35.

• Prodajem Škodu Oktaviju godina proizvodnje 1998, 1,6 benzin, može zameniti za manji auto. Tel 069/133-21-32.

• Prodajem kamion Turbo Zetu u viđenom stanju, cena 1.350 evra. Tel: 064/39-99-737.

• Prodajem Ford Fiestu dizel godina proizvodnje 2004, Opel Korsu benzin godina proizvodnje 1998, Reno 5 dizel godina proizvodnje 1988. Tel: 064/370-45-93.

RAZNO

• Prodajem polovan biber crep. Tel:022/614-590.

• Čerupaljke izrađene od pocinkovanog lima 1mm, ojačane, nisu farbane tako da ne postoji opasnost od tragova farbe na mesu. Cena bez elektromotora 100 EUR, cena sa el.motorom (monofazni), 170 EUR. Gume za čerupaljke, ekstra kvalitet, cena 45 din/kom. Tel:063/151-41-61.

• Prodajem Opel Kadet, kocka 1,2, godište '83., benzin-plin, povoljno. **Tel: 064/14-69-263**

• Paprika ekstra ekstra ljuta mlevena 1kg cena 1300 din, paprika ekstra ljuta tucana 1kg cena 1300 din, paprika slatka mlevena 1kg cena 900 din, gotove kompletne smeše za roštiljske, domaće kobasice, kulene i švargle po ličnom ukusu za svakog naručioaca. Tel:064/128-60-22.

• Saksije, okrugle, veličina 8, čvrst materijal, nove i polovne. Tel:063/806-79-52.

• Oprema za svinjokolj: rem metalni i drveni, korito, oraniju i kante za mast. Tel:065/578-91-65.

• Povoljno, dobro očuvane čeže. Tel:061/227-85-02.

• Prodajem bušilicu za bušenje rupa za vočke za traktor F20 i F40. Tel: 063/77-99-066.

• Prodajem rem. Tel:066/434-021.

• Prodajem presu za ceđenje grožđa za vino. Tel:064/992-58-74.

• Lux lampe omogućavaju produžetak vegetacije i do 18 sati dnevno. Lampe se prodaju u kompletu sa sijalicama. Tel:063/518-423.

• Bakarni kazan za pečenje rakije, zapremine 120 litara, tabarka 700 litara. U odličnom je stanju. Vrlo malo je korišćen. Umešten na kolica, sa šapama, lak za montažu i demontažu. Ruda je na uvlačenje i izvlačenje. Debljina danceta od kazana je 7mm. Tel:061/172-52-34.

• Bure za prskalicu, tip Morava, 400 litara potpuno novo, nekorišćeno. Cena 70 EUR, može kompenzacija za naftu. Tel:063/811-61-42.

• Kavezi za koke nosilje. Dva reda kaveza za koke nosilje po 840 komada, svaki red je 3.000 EUR, automatsko čišćenje (skreperom), na svaki red idu dva vosova ventilatora Ø-500. Tel:023/772-750.

• Drvena burad za vino i rakiju, zapremine 350 i 70l. Tel:065/578-91-65.

• Prodajem mekano drvo.064/382-85-34.

• Časovi nemačkog jezika za sve uzraste i priprema za odlazak u inostranstvo. Tel: 069/636-252.

• Prodajem Seražem aparat za lečenje kičme toplotom i masažom i prodajem veš mašinu u dobrom stanju. Tel: 022/631-943 i 064/30-33-163

• Prodajem dobro očuvanu ugaonu garnituru sa foteljom. Tel: 625-702 i 065/2625-702

• Dajem časove engleskog i nemačkog jezika. Vršim prevodjenje sa engleskog na srpski i srpskog na engleski. Tel: 064/2064-956.

• Primila bih besplatno stariju žensku osobu u zasebno nameštenu garsonjeru za pomoć u kući starijoj osobi. Tel: 022/628-015 ili 062/411-835.

• Slikam portrete u svim tehnikama (olovka, pastel, ulje)prodajem slike (ulja na platnu, akvareli i druge tehnike). Tel: 062/971-37-52.

• Prodajem barske stolove F80 visina 140cm dva komada, ručne mehaničke makaze za lim, bušilica Boš SDS- plus i tri radiatora.Tel: 064/98-72-814.

• Prodajem registrovani pontonski privez broj 3, 10m od plaže sa plastičnim čamcem Elan T400 sa aluminijumskom kabinom i motor Tomos 3,5 ks. Tel: 621-296 i 064/15-00-423.

• Kupujem butan – plinske boce, razne elektromotore, ručni i električni alat, raznu građevinsku opremu, tanjirače, šrafštok, vint, antikvitete i prodaja alumperije. Tel: 061/113 – 83 – 56.

• Prodajem vojnu cisternu 3000 litara. Tel: 064/150-70-21.

• Prodajem mašinu za šivenje bagat, dva dečija bicikla, puna vrata sa štokovima 2 kom, pak treger za Ladu 1600, kuhinjsku ugaonu garnituru. Tel: 641-193 i 062/641-193.

• Prodajem kožnu garnituru, frižider i šporet,sve novo, cena 35.000 dinara. Tel: 022/636-225.

• Prodajem gusane radijatore sa ventilima i bakarnim cevima.

Tel: 063/562-884.

• Kupujem polovan crep vinkovački. Tel: 022/670-846.

• Prodajem mekano drvo.064/382-85-34.

• Prodajem TA AEG 6 kw, šivaću mašinu bagat, fotelju na razvlačenje, kante za mast emaljirane. Tel: 063/565-178 ili 022/628-156.

• Popravka i otkup frižidera, zamrzivača i veš mašina. Tel 064/128-1072 ili 061/623-90-24.

• Prodajem presu za ceđenje grožđa za vino. Tel: 064/992-58-74.

• Prodajem dobro očuvan radni sto. Tel: 064/318-84-74.

• Prodajem bukva, isečen i iscepan paprikaš, hrast, bukva, jasen, briket i pelet.Tel:063/509-493.

• Prodajem povoljno sadnice ukrasnog šimšira. Tel:063/310-407.

• Prodajem šarplaninca star 2 god Tel:064/024-52-61.

LIČNI OGLASI

• Udruženje „Moja sreća" iz Gornjeg Milanovca može da upriliči da se devojkice iz Rusije udaju u Srbiju. Zainteresovani javite se na 065/552-43-11.

• Udovac 57 godina traži ženu nepušača do 50 godina radi braka. Tel: 066/9741-654.

• Za slobodne usamnjene slobodne ženske osobe koje su za druženje sa slobodnim muškarcem, prvo sms.

SREMSKA
POLJOPRIVREDA

BESPLATNI MALI OGLASI
SMS 063/8526-021

Najviše štete u Vašici i Adaševcima

Protekle sedmice teritoriju opštine Šid zadesila je elementarna nepogoda. Nezapamćena oluja pričinila je veliku materijalnu štetu na mnogim stambenim i pomoćnim objektima u selima Vašica i Adaševci

Posledice olujnog vetra su i dalje prisutne u pojedinim domaćinstvima u Vašici i Adaševcima. Meštani ova dva sela još uvek saniraju štetu. Tokom nevremena mnogi krovovi su ostali bez crepova, pomoćni objekti i kuće bez vrata i prozora, a oštećeni su i voćnjaci. Meštani koji su osigurali svoju nepokretnu imovinu čekaju nadoknadu štete od osiguravajućih društava, a oni koji to nisu uradili, samoinicijativno popravljaju štetu ili očekuju pomoć od opštine.

U MZ Vašica, najviše je oštećeno krovova na pomoćnim zgradama. Tokom oluje meštani su iz svojih kuća posmatrali kako padaju crepovi sa krovova i kako se lome limovi. U dvorištu **Miroslava Đačanina**, olujni vetar je srušio čardak.

- Kada sam stigao kući nakon nevremena, video sam da nema čardaka. Od čardaka su ostale samo

Uništena pomoćna zgrada

Posle nevremena u Vašici

grede. U nekom narednom periodu nastojaću da otklonim štetu - ističe

Miroslav.

Porodici **Panić** iz Vašice nevreme je oštetilo voćnjak. Kako saznajemo od članova porodice, voćnjak nije osiguran tako da će nastojati da u najskorije vreme samostalno otklone štetu.

Velika šteta tokom olujnog vetra pričinjena je i na objektu osnovne škole u Vašici. Deo krova iznad zavišta i ulaza u školu je ostao bez crepova. Šteta bi trebalo da bude uklonjena do početka nove školske godine.

Mnogi meštani Vašice su odmah posle nevremena nastojali da poprave štetu kako ne bi naišao novi talas kiše i vetra i stvorio dodatne probleme.

G. N.

Šteta oko 500.000 evra

Šteta na usevima i objektima od elementarne nepogode koja je pre deset dana zadesila šidsku opštinu, kada su najviše stradali kukuruz i pšenica ali i razni objekti, preliminarno se procenjuje na oko 500.000 evra.

Direktor JP za stambene usluge i građevinsko zemljište opštine Šid **Zoran Semenić**, koji je koordinator opštinskog Štaba za vanredne situacije, rekao je da je u oluji najviše stradao sam grad Šid, kao i dva okolna mesta,

Vašica i Adaševci, te da su zbog velikih padavina gotovo potpuno uništeni kukuruz i pšenica na oko 500 hektara, a da je olujni vetar naneo štetu brojnim objektima i dodao:

- Na samo jednom proizvodnom objektu vetar je odneo krov i pričinio štetu od 15.000 evra. Komisija je obišla i sve školske objekte na području Šida i tu je situacija raznolika, odnosno neke škole su pretrpele štetu, a neke ne.

S. M.

Voćnjak porodice Panić

VELIKI RADINCI • DAN POLJA POLJOPRIVREDNE STRUČNE SLUŽBE SREMSKA MITROVICA

Šarenilo prinosa na žitištima

Poljoprivredna stručna služba Sremska Mitrovica organizovala je 18. juna, tradicionalni Dan polja strnih žita i herbicidnih ogleda na svojim parcelama u ataru Velikih Radinaca. Okupilo se više od 200 stručnjaka, saradnika i poljoprivrednih proizvođača koji su došli da razmene mišljenja i iz prve ruke čuju šta mogu da očekuju od ovogodišnjeg roda, a šta treba

da menjaju u ostvarjuju dobrih rezultata.

Nakon pozdravnih reči direktora PSS Sremska Mitrovica **Žarka Suvica** učesnici skupa su obišli parcele pod strnim žitima i herbicidnim ogledima. **Zoran Martinović**, samostalni stručni saradnik izneo je podatke o stanju useva i sortimentu strnih žita. Ocenio je da se ove godine može očekivati prosečan rod

pšenice, odnosno oko četiri tone zrna po hektaru. Istina, ima i mnogo boljih žita na našem terenu, dodao je Martinović. Kod nekih proizvođača rodiće i do sedam tona pšenice po hektaru, ali to znači da su na tim parcelama poštovali optimalno vreme setve, sejali kvalitetno seme i primenjivali propisane mere agrotehnike. Inače, sadašnje vremenske prilike odgovaraju strnim žitima, tako da se do samog početka žetve može očekivati blago povećanje prinosa, smatra Martinović.

Senka Mišković, samostalni stručni saradnik za zaštitu bilja govorila je o herbicidnim ogledima na pojedinim hibridima kukuruza, na soji, suncokretu i šećernoj repi. Preporuka proizvođači je da u skladu sa spektrom korova sagledaju efikasnost pojedinih herbicida i vreme njihove primene na određenu vrstu štetnih biljaka.

Samostalni stručni saradnik za zaštitu bilja **Mirjana Tojagić Milovanović**, istakla je, uz ostalo, da su mnogi proizvođači grešili u zaštiti pšenice od žute rđe. Plašeći se da nemaju i ove godine posledice od te

Obilazak njiva zasejanih kukuruzom

Direktor Žarko Suvic i zamenik direktora Dejan Stepanovic

Razmena iskustava

Direktor Poljoprivredne stručne službe Sremska Mitrovica **Žarko Suvic** ocenio je da je nedavno održani dan polja najuspešnij od onih koji su organizovani poslednjih nekoliko godina u ovoj službi.

- Tome u prilog ide veliki broj poljoprivrednih proizvođača na danu polja, a to je najbitnije za ovakve manifestacije, jer se one organizuju zbog poljoprivrednika.

Priznanje o uspešnosti smo dobili od nekih hemijskih i semenskih kuća nakon ove manifestacije. Posetioci su imali priku da vide ono što smo radili u saradnji sa našim partnerima iz takvih kuća, a veliki plus manifestacije je i komunikacija, uspostavljanje poznanstava i slično, ocenio je direktor Suvic.

Slično mišljenje deli i zamenik direktora PSS Sremska Mitrovi-

ca **Dejan Stepanović**. Za njega ovakve manifestacije imaju veliki značaj zbog razmene dragocenih iskustava između proizvođača, upoznavanje sa semenarima i proizvođačima hemijskih sredstava. Predstavnici Poljoprivredne stručne službe Sremska Mitrovica su gosti na gotovo svim danima polja organizovanim ove godine u Vojvodini.

bolesti kao prošle godine tretirali su usev pre pojave simptoma bolesti. Naime, na nekim područjima, na vrhovima listova pšenice pojavilo se žutilo, ali ono bilo posledica prolećne hladnoće, a ne pojave žute rđe. Inače, urađena su dva fungicidna tretmana, prvi je bio 4. maja, drugi 13. maja u fazi klasanja, sa sredstvima nekoliko hemijskih kuća, dodala je Mirjana Tojagić Milovanović.

Tekst: **S. Đaković**
Slike: **Arhiva PSSM**

